

## Jøtul F 3

Monterings- og bruksanvisning - Norsk	3
Monterings- och bruksanvisning - Svenska	8
Installation and Operating Instructions - English	9
Manuel d'installation et d'utilisation - Français	14
Manuale di installazione ed uso - Italiano	20
Instrucciones para instalación - Español	25
Montage- und Bedienungsanleitung - Deutsch	30
Installatie- en montagehandleiding - Nederlands	36



## PRODUKTDOKUMENTASJON: SINTEF 045-043

### FOR LUFTFORURENSNING OG BRANNTEKNIISK SIKKERHET

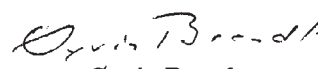
Med henvisning til Plan- og bygningsloven revidert 1997-06-13 med Teknisk forskrift og tilhørende Veiledning av 1997-01-22 dokumenteres, med grunnlag i prøvingsrapporter og vurderinger, at angitt produkt imøtekommer norske myndigheters krav til begrenset luftforurensning og brannteknisk sikkerhet.

- Søker og produktansvarlig:** Jøtul ASA, Postboks 135, 1601 Fredrikstad
- Produsent:** Jøtul ASA, Fredrikstad
- Produktnavn:** Jøtul 3 R
- Produkttype:** Rentbrennende, frittstående og lukket ildsted
- Beskrivelse:** Strålingsovn av støpejern med doble vegger, frontdør med opptenningsventil og glassfelt, alternativ dør uten opptenningsventil.  
Røkrørsdiameter 150 mm med røkuttak bak, sider eller topp.
- Bruksområde:** Brensel: Ved av lengde ca. 46 cm.  
Oppstillingsvilkår: 100 mm til brannmur bak og side.
- Vurderingsgrunnlag:** Rapport: 846042.10c (sikkerhet) av 1997-08-25 og 846042.09 (forurensning) av 1997-10-01 begge fra SINTEF Energi – Norges branntekniske laboratorium (NBL).  
Vurdering: 22N041.34 av 1998-12-04 fra SINTEF Bygg og miljøteknikk - NBL  
Tegningsunderlag: 1-1301-P00 / 30.10.95 og 1-1332-P00 / 26.10.95 og 1-1355-U02 av 1996-08-23 fra Jøtul ASA
- Prøvingsresultater:** Tilfredsstiller kravene til partikkelutslipp i henhold til NS 3059 klasse II.  
Tilfredsstiller norske krav til brannsikkerhet når monterings- og bruksanvisning med NBL's stempel blir fulgt. (Anvisningen med kopi av dette dokumentet skal følge ildstedet og være tilgjengelig for montør, bruker og kontrollerende myndighet / feier)
- Merking:** Ildstedet skal på synlig sted merkes med komplett registreringsnummer, eventuelt også med produktnavn og navn på produsent / produktansvarlig.
- Tilvirkningskontroll:** Produktdokumentasjonens gyldighet er betinget av at det opprettes avtale om tilvirkningskontroll med NBL eller annet inspeksjonsorgan som NBL aksepterer. Kontrollen skal sikre produktets samsvar med vurderingsgrunnlaget.
- Gyldighetstid:** **Inntil videre, men ikke lenger enn til 2004-03-01.**  
Fornyelse utstedes på grunnlag av skriftlig søknad. Oppsigelse ved innehaver skal være skriftlig og med 6 mnd. varsel. NBL kan tilbakekalle en produktdokumentasjon ved misligheter eller misbruk, når skriftlig pålegg om endring ikke blir tatt til følge.

Trondheim, 1999-03-01



Kristen Opstad  
gruppeleder



Øyvind Brandt  
forsker

## Innhold

### Forhold til myndighetene

Tekniske data på Jøtul F 3 .....	3
Sikkerhetsregler .....	4
Brannforebyggende tiltak .....	4

### Installasjon av Jøtul F 3

Montering før installasjon .....	4
Tilslutning til skorstein/valg av røykuttak .....	4
Tilslutning til skorstein .....	5

### Bruksanvisning

Første gangs opptenning og daglig bruk .....	5
For ildstedsvarianter uten opptenningsventil .....	5
Daglig bruk .....	5

### Vedlikehold

Rengjøring av glass .....	6
Fjerning av aske .....	6
Rensing og sotfjerning i produktet .....	6
Feiing av røykrør til skorstein .....	6
Kontroll av ildstedet .....	6
Utvendig vedlikehold .....	6
Vedlengde -mengde - og kvalitet .....	6
Jøtuls definisjon av kvalitetsved .....	6

### Servicearbeider

Utskifting av luftkammer .....	7
Montering av nytt luftkammer .....	7
Skifting av brennplater/fyrbunn .....	7

### Tilleggsutstyr

Gnistfanger .....	7
Gulvplate .....	7
Pyntering .....	7

## Forhold til myndighetene

Jøtul F 3 er et rentbrennende produkt og har produktdokumentasjon for luftforurensning og brannteknisk sikkerhet utstedt av Norges Branntekniske Laboratorium med registreringsnr. SINTEF 045-043. Dette er påført produktets typeskilt.

Montering-, installasjons- og bruksanvisninger er vedlagt produktet. Installasjonen kan først tas i bruk når den er inspisert og ferdigattest er gitt.

Ifølge Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn, skal eier melde fra til kommunen når det har vært installert nytt ildsted eller foretatt andre vesentlige endringer ved fyringsanlegget.

Et typeskilt av varmebestandig material er plassert på skjermplaten. Det inneholder følgende informasjon; produsent, adresse, produktnavn, katalog nummer, produksjonsnummer, effekt og godkjeningsnummer.

### Tekniske data på Jøtul F 3:

Materiale:	Støpejern
Overflatebehandling:	Emalje eller sort lakk
Type brensel:	Ved
Maks. vedlengde:	40 cm
Trekksystem:	Topptrekk og opptenningsventil
Forbrenningssystem:	Luftkammer med sekundærforbrenning
Røykuttak:	Topp, bak og begge sider* (*kun bak på edelhvit versjon)
Røykrør:	Ø150 mm
Mulighet for stålpipes:	Ja
Vekt ca:	124 kg
Tilleggsutstyr:	Gnistfanger, emaljert gulvplate
Produktmå, brannmurmål etc.	Se fig. 1

## Sikkerhetsregler

**Advarsel!** Man må forsikre seg om at det er nok tilførsel av uteluft til det rommet hvor ildstedet blir installert.

**Utilstrekkelig luft-tilførsel kan forårsake at røykgasser kommer ut i rommet. Dette er meget farlig! Symptomer på dette kan være tretthet, kvalme og uvelhet.**

**Krav til gulvplate:** Skal ildstedet anbringes på gulv av brennbart materiale, må hele gulvet under ildstedet, og 300 mm foran ildstedet, dekkes av en plate av ikke-brennbart materiale (Se mål fig. 1). (Gulvplate i emaljert støpejern kan leveres som tilleggsutstyr). Det er ikke tillatt med teppe eller linoleum under gulvplaten.

# NORSK

**Krav til brannmur:** Brannmuren skal være minimum **100 mm** tykk og være utført i teglstein, betongstein eller lettbetong. Andre materialer og konstruksjoner med tilfredsstillende dokumentasjon kan også benyttes, f.eks. Jøtul Brannpanel. **NB! Bruk av naturstein er ikke tillatt.**

**Avstand til brannmur:** Avstanden fra ildstedet til brannmur må være minimum **100 mm**. Brannmuren skal være så stor at nærmeste punkt på ildstedet eller røykrøret ikke kommer nærmere brennbare materialer enn **300 mm**. Se **fig 1**. Alternativt kan ildstedet oppstilles uten brannmur, da med en minimumsavstand på **600 mm**.

**Montering av ildsted i nisje:** Et frittstående ildsted er tillatt plassert i en nisje dersom denne er oppført med brannmurs tykkelse. Nisjens minimumsmål må gi **100 mm** fri avstand fra produktet, til sider og bakvegg. Nisjens høyde skal være produktets maksimale høyde + nisjens dybde. Fronten må være åpen.

**Uisolert røykrør:** Der uisolert røykrør går gjennom etasjeskiller eller vegg, skal det støpes eller mures rundt slik at rørets ytre flate ikke kommer nærmere brennbart materiale enn **230 mm**. (Isolerte røykrør kan ha en annen avstand, jfr. eventuelt brannteknisk produktdokumentasjon for røykrøret).

## Brannforebyggende tiltak

Enhver bruk av ildstedet kan representere en viss fare. Ta derfor hensyn til følgende anvisninger:

- Skal produktet anvendes med åpen dør, må alltid gnistfanger brukes.
- Sørg for at møbler og annet brennbart materiale ikke kommer for nær ildstedet. Det bør være en avstand til ildstedet på minst **600 mm**.
- La ilden brenne ut. Slukk den aldri med vann under normale driftsforhold da dette kan skade produktet.
- Ildstedet blir varmt under fyring, og kan forårsake forbrenning hvis det berøres.
- Aske må plasseres forsvarlig utendørs, eller tømmes der dette ikke medfører brannfare.
- Til ethvert ildsted bør det være en oppbevaringsbeholder av ikke brennbart materiale med lokk for sot og aske. Sot og aske må oppbevares i denne beholderen minst 1 uke, for å være sikker på at siste gnist er slukket. Må beholderen tømmes før den tid, må rikelig med vann slås i beholderen og røres om.
- Ta gjerne vare på asken. Den er utmerket i bruk som gjødsel til f.eks. roser.

# Installasjon av Jøtul F 3

## Montering før installasjon

**NB! Kontroller at ildstedet er fri for skader før installasjonen begynner.**

**Produktet er tungt! Sørg for hjelp når det skal settes opp og monteres.**

1. Produktet leveres i ett kulli, hvor askeleppe og knott til dørslå må monteres (**fig. 2**). Det medfølger også et håndtak for betjening av askedør og skuff.
2. Når du har pakket ut produktet, hekt av døren og ta ut alle løse deler. Kontroller at produktet ikke har synlige skader, og at reguleringshendlene virker.
3. Fjern topplaten før montering (**fig. 3**). Denne er festet med en settskrue på hvert sidestykke. På denne måten blir produktet lettere å flytte, samt at det også vil være enklere å kontrollere at pakning og kitt rundt røykrøret kommer på plass og blir 100% tett.
4. Installer askeleppen ved å hekte den på foran rett under døren.
5. Skru dørknotten på håndtaket.

## Tilslutning til skorstein/valg av røykuttak

Før det tas hull i skorsteinen, bør ildstedet prøveoppstilles slik at det blir plassert riktig på brannmuren i forhold til skorsteinen. Se **fig. 1** for brannmurmål. Avmerk hull for røykrøret (obs. evt. stigning mot skorstein).

Jøtul F 3 er utstyrt med dobbel konveksjons-/skjermpate bak og utslagbare røykhulluttak bak og på sider.

## Montering

### Bakmontering

- Se til at topplaten er fjernet
- Dersom ildstedet skal bakmonteres, klipp eller sag ut dekkplatene i begge skjermpater. (**Fig. 4 A**).
- Bruk en kulehammer e.l. og slå deretter hardt i midten av utsparingen for røykuttaket. Av plasshensyn bør dette gjøres fra utsiden av produktet.

### Sidemontering

- Ved sidemontering må utslagsåpningen slås ut fra innsiden (**fig. 5**).

### Toppmontering

- Fjern skruen som fester traversen på undersiden, og ta vekk røykhullsdekslet (**fig. 6**).

### Montering av røykrør

- Før røykrørets ende inn i produktets innvendige røykstuss.
- Legg pakningsnoren rundt røykrøret fra innsiden av

- produktet. Skyv den deretter ut mot bak-/sidestykket.
- Fyll ut et evt. tomrom mellom røykrør og røykstuss med ekstra pakning.

**Jøtul F 3 edelvit kan kun bakmonteres.** Utslagsåpningen i bakveggen er derfor fjernet.

## Tilslutning til skorstein

Bor hull for røykrøret. Avstand fra ovn til brannmur/skorstein skal være min. **100 mm**. Bruk alltid røykrørsinnføring ved montering på skorsteinen. På elementpiper skal leverandørens anbefalte røykrørsinnføring brukes. Følg nøye leverandørens monterings- / og bruksanvisning ved tilslutning til skorstein med hensyn til tørketid av mørtel/ovnskitt, før ildstedet tas i bruk.

Se til at røykrøret aldri heller inn mot skorsteinen. Det skal minimum være vannrett, aller helst ha noen millimeters stigning. Stålpiper kan toppmonteres (se stålpibrosjyre).

**NB! En korrekt og tett tilslutning er meget viktig for produktets funksjon.**

Vær obs på at det er særdeles viktig at tilslutninger har en viss fleksibilitet. Dette for å forhindre at setninger i huset fører til sprekkdannelser.

Etter installasjonen er ferdig, settes topplaten på plass. Husk å skru settskruene til igjen.

Din Jøtulforhandler eller det lokale Feiervesen vil kunne gi råd om installasjon dersom du skulle ha behov for dette.

Dersom produktet senere skal monteres på nytt med annet røykuttak, finnes dekkplater (angreløkk) tilgjengelig.

## Bruksanvisning

### Første gangs opptenning og daglig bruk

Jøtul F 3 er et rentbrennende produkt som ved hjelp av et luftkammer sørger for en etterbrenning av skadelige gasser og partikler. Det er viktig at systemet blir brukt riktig.

Jøtul F 3 er utstyrt med følgende betjeningsmuligheter:

1. Opptenningsventil **fig. 2 - A**
2. Trekkventil **fig. 2 - B**
3. Askedør/skuff **fig. 2 - C**

**Ved første gangs oppfyring:**

- Åpne opptenningsventilen på døren fullt, dvs. skyv ventilen helt til høyre (**fig. 2 A**).
- Åpne så trekkventilen helt ved å skyve denne mot høyre (**fig. 2 B**).

- Legg i avispapir, fliser og ved, og begynn med et lite bål. Øk mengden etterhvert og fyr friskt et par timers tid.

**NB! Lukt og kondens under innfyring.**

*Lakkerte produkter:* Under første gangs oppfyring kan ildstedet gi fra seg en irriterende gass som kan lukte noe. Gassen er ikke giftig, men det bør foretas en skikkelig utlufting av rommet. Fyr med god trekk til samtlige gasser har brent ut - til hverken røyk eller lukt merkes mer.

*Emaljerte produkter:* De første gangene et nytt ildsted brukes, kan det danne seg kondensvann på overflaten. Dette må tørkes bort for å unngå at det dannes varige flekker når overflaten blir varm.

## Daglig bruk

Tenn opp ved hjelp av avispapir og noe finkløyvd ved. Legg to halvstore trestykker ut/inn på hver sin side i peisbunnen. Krøll litt avispapir (evt. never fra bjørkeved) mellom disse, legg litt finkløvd ved på kryss og tvers, og tenn opp. Øk størrelsen etterhvert.

**Opptenningsventilen (fig. 2 A) eller døren, stenges når veden har antent skikkelig og brenner godt.** Kontroller at etterbrenning (sekundærforbrenning) starter. Dette sees best ved å kontrollere at gule stikkflammer brenner ved hvelvet. Deretter regulerer du forbrenningen til ønsket varmeavgivelse ved hjelp av trekkventilen (**fig. 2 B**). Fjern asken etter behov, men la ildstedet aldri bli så full at asken ligger over fyrriksen.

Bruk *alltid* kvalitetsved. Det gir det beste resultat, og vil ikke påføre produktet skader.

**Fyr aldri med følgende materialer:**

- Husholdningsavfall, plastposer ol.
- Malt eller impregnert trevirke (som er meget giftig)
- Spon- og laminerte plater
- Drivved (rekved)

*Dette kan skade produktet, og er forurensende.*

**NB! Bruk aldri væsker som bensin, parafin, rødsprit e.l. til opptenning. Du kan skade både deg selv og produktet.**

**Benyttes ildstedet med åpen dør, må gnistfanger alltid brukes.**

**NB! Advarsel mot overfyring: Ildstedet må aldri overfyres.** Med overfyring forstås et for stort ilegg av ved, og/eller ikke regulert trekk. Trekken i skorsteinen bør ikke overstige 2,5 mm H<sub>2</sub>O (25 Pa). Et sikkert tegn på overfyring er at produktet får glødende punkter. Reduser da trekkinnstillingen øyeblikkelig.

**OBS! Hvert ilegg bør brenne ned til glørfør du på nytt legger i.**

# NORSK

## Vedlikehold

### Rengjøring av glass

Jøtul F 3 er utstyrt med topptrekk (luftspyling). Ved hjelp av trekkventilen suges luft inn i overkant av ildstedet og spyles nedover langs innsiden av glasset. Dette systemet har den fordel at det gir bedre forbrenning og reduserer sotbelegget på glasset.

Det vil allikevel alltid dannes noe sot på glasset, men mengden vil være avhengig av de stedlige trekkforhold og regulering av trekkventilen. Mesteparten av sotbelegget vil normalt bli brent av når trekkventilen blir regulert opp til maks., og det fyres friskt i ildstedet.

**Et godt råd!** Ved vanlig rengjøring -fukt et kjøkkenpapir med varmt vann og ta på litt aske fra brennkammeret. Gni over glasset og tørk deretter med rent vann. Dersom det er behov for å rengjøre glasset grundigere, er en glassrens å anbefale (følg bruksanvisningen på flasken).

### Fjerning av aske

Jøtul F 3 har utvendig askeløsning som gjør det enkelt å fjerne asken. Skrap asken gjennom risten i fyrbunnen, ned i askeskuffen. Åpne askedøren med det løse håndtaket, fest håndtaket i askeskuffen, og bær asken ut. La alltid noe aske bli liggende igjen som et beskyttende lag mot ildstedbunnen.

Se for øvrig beskrivelse av hvordan håndtere aske under **Brannforebyggende tiltak**.

### Rensing og sotfjerning i produktet

Under fyring vil det kunne danne seg et sotbelegg på innsiden av ildstedets varmeflater. Sot har en god isolerende effekt, og vil derfor redusere ildstedets varmeavgivelse. Dersom sotbelegg oppstår under bruk av produktet, vil dette kunne avhjelpest ved bruk av en sotrens. For å forhindre at det danner seg vann og tjærebelegg i ildstedet, bør det fyres kraftig med regelmessige mellomrom for å tørke opp belegget. En årlig rengjøring innvendig vil være nødvendig for å få maksimalt varmetutbytte av produktet. Foreta dette gjerne i forbindelse med feiing av skorstein og piperør.

### Feiing av røykrør til skorstein

Den enkleste måten å rengjøre ved bak- og sidemontert røykrør, er å løsne settskruene i overkant av sidestykkene. Topplaten kan da fjernes (**fig. 3**). Er ildstedet toppmontert, må rengjøringen gjøres gjennom døren.

### Kontroll av ildstedet

Jøtul anbefaler at du selv kontrollerer ditt ildsted nøye etter at feiing/rengjøring er gjennomført. Kontroller alle synlige overflater for sprekker.

Se også til at alle sammenføyninger er tette, og at pakninger i dør og topplate ligger riktig. Pakninger som er slitt eller deformerte bør byttes ut.

Rens pakningssporet godt, påfør keramisk lim (fås kjøpt hos din lokale Jøtul forhandler), og press pakningen godt på plass. Etter kort tid er sammenføyningen tørr.

### Utvendig vedlikehold

*Lakkerte produkter* vil etter noen års bruk kunne endre farge. Overflaten bør pusses og børstes fri for løse partikler før ny Jøtul ovnslakk påføres.

*Emaljerte produkter* skal kun tørkes med en tørr klut. Bruk ikke vann og såpe. Eventuelle flekker fjernes med et rensmiddel (Stekeovnsrens e.l.).

### Vedlengde, -mengde og -kvalitet

Maks. vedlengde er **40 cm**. Jøtul F 3 har med sin virkningsgrad en varmeavgivelse på **nomimell 6 kW**. Etter beregninger tilsvarer maksimum varmeavgivelse forbruk av ca. 2,4 kg kvalitetsved pr. time.

### Jøtuls definisjon av kvalitetsved

God kvalitetsved bør være tørket slik at vanninnholdet er på ca 20-25%.

For å oppnå dette, bør veden hugges senest på ettervinteren. Den kløyves og stables på en slik måte at den blir luftet. Stablene må overdekkes for ikke å trekke for store mengder regnvann. Veden bør tas inn tidlig høst, og stables/lagres for bruk kommende vinter.

Med kvalitetsved menes det meste av kjent, norsk trevirke som: Bjørk, gran og furu.

Energimengden i 1 kg ved varierer lite. På den annen side varierer egenvekten hos de ulike typene ved relativt mye. Dette innebærer at energimengden (kW) i en bestemt volummengde, f.eks. gran, er mindre enn i den samme volummengden av eik som har høyere egenvekt.

Energimengden til 1 kg kvalitetsved er ca. 3,8 kW. 1 kg helt tørr ved (0% fuktighet) gir ca. 5 kW, mens ved med en fuktighetsgrad på 60% bare avgir ca. 1,5 kW/kg.

Ved måles gjerne i favner.

**En favn er i mål 1 x 4 x 0,6m (= 2,4m³).**

# Servicearbeider

## Utskifting av luftkammer

Løft av døren for å unngå skader på glass og emalje. Topplaten på Jøtul F 3 er festet med to settskruer, en på hvert sidestykke (festet tett oppunder topplaten). Se **fig. 3**. Disse skrues ut ved hjelp av unbrakonøkkelen som følger med produktet.

**Ved sidemontert/bakmontert røykuttak gjøres følgende:** Trekk tilside den utstansede fliken øverst i skjermplatene bak (**fig. 4 B**). Det er da mulig å komme til med en stjernetrekker for evt. å holde igjen skruen som sitter der. Skru ut mutterne under hvelvet (**fig. 7**) i bakkant (mot bakvegg), en på hver side. Luftkammeret er i forkant festet til sidebrennplatene med skruer (**fig. 8**). Disse løsnes og luftkammeret kan løftes ut ovenfra.

**Ved toppmontert røykuttak gjøres følgende:** Løft ut askelisten (kubbestopperen). Med en hånd gjennom gjennom døråpningen løftes luftkammeret opp, samtidig som den ene sidebrennplaten vippes inn og trekkes ut. Luftkammeret kan nå senkes diagonalt og vris ut av døråpningen.

## Montering av nytt luftkammer

Følg samme prosedyre i omvendt rekkefølge.

## Skifting av brennplater/fyrbunn

Følg prosedyre for: **Utskifting av luftkammer**. De defekte delene kan byttes ut da alt nå er løst. Ta først ut sidebrennplatene, deretter bakre brennplate. Fyrbunnen tas ut til slutt. Dersom delene skulle sitte noe fast, så bruk en stor skrutrekker eller lignende, og vipp dem løs. Ved montering følges samme prosedyre i omvendt rekkefølge.

### **NB! Viktig**

Se til at isolasjonsmatten bak brennplater og alle pakninger er hele og intakte før montering påbegynnes. Det kan også være nødvendig å bytte ut enkelte skruer og muttere.

# Tilleggsutstyr

## Gnistfanger - kat. nr. 350166

Dersom du ønsker å bruke ildstedet som et åpent ildsted, må gnistfanger benyttes. Denne settes på plass med to klør i nedkant, og et fjærklips som presses inn i døråpningen i overkant.

## Gulvplate

Til Jøtul F 3 kan vi levere gulvplater i fargene blåsort, sjøgrønn og hvit emalje. Størrelse: 632x772x16,5 mm.

## Pyntering

Når man fjerner dekslet i topplaten vil det bli en liten spalte mellom røykuttaket og røykrøret. Om ønskelig kan denne dekket med en pyntering. Denne kan leveres i ildstedets farger.

# SVENSKA

## Myndigheternas bestämmelser

Jøtul F 3 är et rentbrinnande produkt som är testad av SP i Borås.

Installation av et eldstad måste ske i enlighet med i Sverige gällande bestämmelser. Återförsäljaren kan hjälpa till med att ge råd och tips så att installationen blir säker och överensstämmande med gällande lagstiftning.

En skylt av värmebeständigt material finns placerad på skärmlåten på produktens baksida. Den innehåller uppgifter angående; tillverkare, adress, produktnamn, katalognummer, tillverknings-nummer, effekt och godkännandenummer.

Jøtul F 3 skall monteras enligt monteringsanvisning och med hänsyn till gällande brandföreskrifter. Murad skorsten bör besiktigas av skorstensfejarmästaren innan spisen installeras. Produkten får inte användas förrän installationen har godkänts av sotningsväsendet på orten.

**Varning!** Man måste se till att tillräcklig ventilation finns i det utrymme där produkten installeras. Otillräcklig ventilation kan förorsaka rökgaseri rummet. Detta kan i sin tur leda till trötthet och allmänt illamående och kan vara farligt.

Det är viktigt att försäkra sig om att skorstenen är rätt dimensionerad för spisen och att anslutningen är tät och fungerar på rätt sätt. Rökgaser som ryker in i ett rum kan förorsaka hälsorisk.

Produktmått och tekniska detaljer: **Se tekst och fig. i den norske monteringsanvisningen.**

### Säkerhetsregler

**Krav för golvplåt/ eldstadsplan:** Om eldstaden placeras på golv av brännbart material, måste hela golvet under eldstaden samt minimum

- **300 mm** framför eldstaden och
- **100 mm** vid vardera sidan,  
*täckas med material av ej brännbart material.*

**Avstånd mellan spis och vägg:**

- **500 mm** från brännbar byggnadsdel.
- **100 mm** från brännbar byggnadsdel til kaminens baksida, förutsatt att den monteras med en extra konvektionsplåt (se tillbehör). Anslutningsrör alt. rökrör måste alltid strålningskyddas.
- **250 mm** från vägg ( gäller sida samt bak utan extra konvektionsplåt) med ett ändamålsenligt strålningskydd (se nybyggnadsreglerna 1988:18, 3:411).
- **50 mm** från halvstens murad tegelvägg eller motsvarande avskiljande vägg i brandklass E160.

**Avstånd från produkt till brandmur:**

Avståndet från eldstadens baksida till brandmur skall vara minimum **40 mm**.

**Krav på brandmur:**

Brandmuren skall vara minst **100 mm** djup och vara gjord i tegelsten, betongsten eller lättbetong. Även andra typer av ej brännbart material och konstruktioner med tillfredsställande dokumentation kan användas.

**OBS!** Användande av natursten är normalt ej att rekommendera. Konsultera sotare på orten innan beslut om brandvägg tas.

**Oisolerat rökrör:** Om ett oisolerat rökrör går genom innertak eller vägg, måste tak-/väggenomföringen utföras i ej brännbart material. Rökrörets yta får inte komma närmare brännbart material än min. **500 mm**. Isolerade rökrör kan möjliggöra ett reducerat avstånd till brännbart material. Kontrollera i så fall dokumentationen från tillverkaren för det aktuella rökröret.

### Föreskrifter

Jøtul F 3 skall monteras enligt monteringsanvisning och alltid med hänsyn till gällande brandföreskrifter.

Kaminen kan anslutas till en rökkanal typgodkänd för 350°C om anslutningsröret är minst 500 mm.

Vid toppanslutning får anslutningsröret ej isoleras, endast konvektionsskyddas. Byggnadslov krävs alltid vid nyinstallation av kamin och skorsten. För installation i befintlig skorsten kontrollera med kommunens byggnadsnämnd.

**Läs noga igenom hela den norske monteringsanvisningen innan det börjas på installationen. Se side 2-7. Se också figurer och bilder på sidan 42-43.**



## Table of contents

### Product testing

Pre-installation checks .....	9
Product information of Jøtul F 3 .....	10

### General safety precautions

#### Installation of Jøtul F 3

Assembling the stove .....	10
Choose a flue exit position .....	10
Assembling of the flue .....	10
Top exit .....	11
Rear exit .....	11
Side exit .....	11
Clean burn .....	11
Controls .....	11
Initial lighting and regular use .....	11
Tips for making a fire for everyday use .....	11

#### Maintenance

Cleaning the glass .....	12
Ash removal .....	12
Cleaning and soot removal .....	12
Cleaning the flue pipe .....	12
External maintenance .....	12
Woodlength, quantity and quality .....	12
Jøtuls definition of quality-wood .....	12

#### Service

Replacing air chamber and burn plates .....	13
Replacing the air chamber .....	13
Assembly of a new air chamber .....	13
Changing the burn plates/inner base plate .....	13

#### Optional Equipment and Accessories

Floor Plate .....	13
Fire Screen .....	13
Decorative ring .....	13

## Product testing

The Jøtul F 3 is a clean burning free-standing heating stove.

Assembly, installation and operating instructions are enclosed with the product.

The installation may only be commissioned when it has been inspected and is pronounced ready. Your dealer can provide assistance in ensuring that your installation is safe and legal.

The product data plate is located on the heat shield and is made of heat-resistant material. The following information is listed on the data plate: Manufacturer and address, model number, manufacturing number, rated heat output, registration number (after assignment), style, and safety measurements.

### Pre-installation checks

Please, ensure that there is adequate ventilation in the room in which the stove is to be installed. You will require an air brick or wall vent with a minimum size of 9" x 3" (230 x 75 mm).

#### Warning!

Insufficient ventilation may cause oxygen depletion in the room. This can lead to drowsiness, nausea and sickness and is extremely dangerous.

It is important to ensure that the chimney or flue system into which the stove is to be installed is working properly. Products of combustion which enter a room could be a serious health risk. Before installation, therefore, the chimney and/or flue system must be inspected by a qualified professional and passed as suitable.

The chimney or flue must be sound and clean. If it has been used with a wood, coal or other solid fuel fire, it must be swept before the fire is installed.

**Note:** A guide is published by the British Flue and Chimney Manufacturers' Association which contains general information on chimneys and flues.

# ENGLISH

## Product information of Jøtul F 3:

Material:	Cast iron
Finish:	Black paint and enamel
Fuel:	Wood
Log length, max:	40 cm
Draught system:	Top draught and ignition vent
Combustion system:	Air chamber for secondary combustion
Flue outlet:	Top, rear and both sides. (Ivory rear only)
Flue dimension:	Ø150 mm
Weight:	124 kg
Options:	Spark screen, enamelled floor plate in blue black, ivory and ocean green
Product measures:	See <b>fig. 1</b>

## General safety precautions

**Always check your local codes in ensuring that your installation is safe and legal.**

**When using your stove always follow these safety precautions:**

- Never overfire the stove. This may cause serious damage to the stove and the chimney.
- Never use gasoline or similar liquids to start a fire in this heater.
- Avoid creating a “low pressure” condition in the room where the stove is operating, because this could cause poisonous gases to be drawn into the room.
- Never extinguish the flames or ashes with water during use as this may damage your stove and possibly cause injury to yourself.
- Ensure that when the fire is used with the door open, a fire screen is placed in front of the fire. Also make sure that furniture and other flammable materials do not get too close to the stove.
- Ash should be placed outdoors or be emptied in a place where it will not represent a potential hazard.
- Be careful in using your stove because it is very hot.

## Installation of Jøtul F 3

**Check the stove to ensure that it is free of any damage in transit *before* commencing with the installation.**

**The product is *heavy*. You will need help during assembly and when the product is being placed into position.**

### Assembling the stove

1. After unpacking the stove - take out the items which are packed inside it (**fig. 2**). These items are ash lip and a door handle knob, along with a loose handle, and a plastic bag of screws for component assembly.
2. Unhook the door. Do not loosen the washer which is under the lower hinge pin.
3. Remove the top-plate of the stove. This is connected to the side plates with two collar head screws. In this way it is easier to move the stove (**fig. 3**).
4. Install the ash lip by hooking it onto the front, just below the door.
5. Screw the door handle knob to the front door handle.

### Choose a Flue Exit Position

The Jøtul F 3 is equipped with a double rear heat shield as standard, and has a cast knockout on the rear and sides, which has to be removed in order to install the flue pipe.

**Notice: The Jøtul F 3 Ivory may only be vented from the rear - the cast knockout has already been removed.**

If the stove is to be installed in a rear-exiting configuration, remove the cover plates (**fig. 4 A**) on the heat shield using a cutting pliers. Touch up any remaining sharp edges with a file. Then, use a heavy mallet and strike hard in the middle of the knockout.

**If side vented;** the knockout can be removed from **the inside (fig. 5)**.

**If top vented;** when assembling the top, the top plate is unscrewed. Remove the screw which fastens the cross bar (see **fig. 6**).

**Caution! Remove the door prior to striking the knockout, to avoid breaking the glass.**

### Assembling of the flue

Initially, assemble and provisionally position the stove without making any holes in the pipe. The stove may be assembled with an Ø150 mm flue.

## Decide if your flue is to exit from the top, rear or side:

### Top exit

Open or lift off the stove door. Remove the cast iron top plate (there are grub screws located in each side of the top plate). Remove the round 'knock out' in the top of the stove by removing the screw which fastens the cross bar (see **fig. 6**). Then take the flue cover off.

Position the flue pipe into the hole, the pipe will drop in about 50 mm (2") before resting on 2 circular-shaped lugs on the underside of the top plate.

Take the ceramic rope provided and place this around the flue pipe, pushing it down through the hole in the top plate. Once in place, seal the remaining gap around the flue pipe with fire cement. Replace the top plate and the door, if removed.

### Rear exit

Open or lift off the stove door. Remove cast iron top plate (there are grub screws located in each side of the top plate) and the two rear heat shields.

Using tin snips or a hack saw blade, cut out the discs in the heat shields.

Remove the round 'knock out' in the rear of the stove. This may be done by striking it with a hammer (or by striking a piece of wood with a hammer) in the centre of the knock out.

Place a 150 mm (6") diameter flue T-piece into the hole and, ensuring the upright section is vertical, mark the position of the slots on the casting on the interior of the stove. Withdraw T-piece and drill 6 mm holes where marked. Replace the heat shields.

Using nuts, bolts, washers and spacers (with a spacer between the hole in the stove and the flue pipe), secure the flue pipe into place.

Take the ceramic rope provided and place this around the flue pipe, pushing it firmly through the hole. Once in place, seal the remaining gap around the flue pipe with fire cement. Replace the top plate. Replace the door, if removed.

### Side exit

Open or lift off the stove door. Remove cast iron top plate (there are grub screws located in each side of the top plate). Remove the round 'knock out' in appropriate side of the stove. This may be done by striking it with a hammer in the centre of the knock out. **Important: work from the inside of the stove, knocking outwards.**

Place a 150 mm (6") diameter flue T-piece into the hole and, ensuring the upright section is vertical, mark the position of the slots on the casting on the interior of the stove. Withdraw T-piece and drill 6 mm holes where marked.

Using nuts, bolts, washers and spacers (with a spacer between the hole in the stove and the flue pipe) secure the flue pipe into place.

Take the ceramic rope provided and place this around the flue pipe, pushing it firmly through the hole. Once in place, seal the remaining gap around the flue pipe with fire cement. Replace the top plate. Replace the door if removed. Make a hole in the pipe. Place the stove into its final position, and guide the flue pipe into the stove's chimney collar and attach it. Replace the top plate. Replace the door, if removed. Remember to tighten the screws again.

**NB It is important that the joints are completely sealed, otherwise operation of the fire may be impaired.**

**(NB. Ensure all possible unused flue outlets are suitably blanked off)**

## Clean burn

Jøtul 3 is a clean-burning stove. I.e. the stove has an air chamber which gives a secondary combustion to the poisonous gases and particles. It is very important that the system is used correctly.

## Controls (Fig. 2)

The Jøtul F3 is equipped with the following controls:

Ignition vent control. (Fig. 2 - A)

Air vent control. (Fig. 2 - B)

## Initial lighting and regular use

- Open all air vents.
- Make a small fire to start with. Increase the size gradually and keep the fire going for a couple of hours.

### Notice!

*Painted products:* When lighting a fire for the first time, it is normal for a new painted stove to emit an irritating gas, which may smell and even give off smoke. The gas is not poisonous, but open a window or a door near the stove to provide additional ventilation.

*Enamelled products:* The first few times a new product is used, there may be some condensation water on the surface of the stove. To avoid permanent spots, it is important that the condensation is dried off immediately.

## Tips for making a fire for everyday use

Place two medium-sized pieces of wood on each side of the combustion chamber. Screw up some newspaper and place between the wood. Then place some kindling wood in a criss-cross pattern over it. Light the fire and continue

# ENGLISH

to add a further amount of split dry wood until a healthy bed of glowing coals has formed. You can now add 3 - 4 small to medium pieces of wood. Allow this fire to burn for a short while.

When you are sure that the wood is burning well, control that the secondary combustion has occurred. This you may see as yellow flames burning in front of the air chamber. Close the start-up air vent and adjust the primary air control to set your desired heat output level and to maintain safe operating temperatures.

**NB! Never use gasoline or similar liquids to start or “freshen up” a fire.**

***Note! Danger of overheating: The stove must never be used in a manner that causes overheating.***

Overheating is defined as overfilling the stove with firewood and/or leaving the draught vent fully open.

*The chimney draught should never exceed 2,5 mm H<sub>2</sub>O (25 Pa) when the stove is in use.*

A sure sign of overheating is when parts of the stove glows red. When this happens, reduce the draught vent opening immediately.

**Never use the following on the fire:**

- household waste
- painted or impregnated timber - which is very toxic.
- laminated wooden planks
- drift wood
- plastic or any other type of waste product.

*These may harm the product and are also pollutants!*

## Maintenance

### Cleaning the glass

From time to time it is necessary to clean off the accumulated ash from the inside surface of the glass. The amount of soot which may deposit on the glass might depend upon the local amount of draught present or the regulation of the top air control.

**Some good advice!** For general cleaning, use some kitchen roll - soak it with hot water, and dip it into some ashes. Rub the glass with the paper, and you will see that most of the soot will disappear. Rinse the glass with clean water and dry completely before burning the stove. If it is necessary to clean the glass more thoroughly, we re-commend a “Glass cleaner”.

### Ash removal

Jøtul F 3 is equipped with an outdoor ash pan, which makes it easy to remove the ashes. Use the multi-purpose handle and open the ash door counterclockwise. Transfer the

ashes into the ash pan with a shovel or similar tool. Insert the pin on the handle into the socket of the ash pan, and slide it carefully from the stove.

Ashes should be placed in a metal container with a tight fitting lid.

Leave a little ash in the bottom of the combustion chamber as a protective insulating layer. By the way - ashes are an excellent fertilizer.

### Cleaning and soot removal

During use of the stove, soot may deposit on the side walls. Soot insulates a lot and will reduce the heat output of the stove. To avoid a build up of creosote or condensed water, it is important on a regular basis to increase the heating to dry out the deposit.

At least once a year, perform a routine maintenance check. A good time to do this is when you are cleaning the chimney and connector.

### Cleaning the flue pipe

The easiest way to clean the flue is to loosen the screws on the top of the side plates and remove the top-plate. If the stove is connected at the top, the flue has to be cleaned through the door.

Jøtul recommend that you yourself control the stove thoroughly after cleaning. Check the door and glass gaskets. Replace the gaskets if they are loose or create leaks.

### External maintenance

*Painted products* may, after some years of use, change colour. The surface should be brushed of loose particles before new paint is applied.

*Enamelled products* have just to be wiped with a dry cloth. Don't use soap and water. Eventual spots can be removed with a cleaning liquids.

### Woodlength, quantity and quality

Max. length of the wood logs are **40 cm**. The wood logs should be laid parallel to the back wall of the stove. Jøtul F 3 has with its efficiency a heat output of nominal capacity of **6 kW**. According to calculations the maximum heat output will consume 2,4 kg quality-wood per hour.

### Jøtuls definition of quality-wood

Good quality-wood should be dried so that the water content is approx. 20-25%. To achieve that, the wood should

be cut late winter, or early in the spring and dried in the open air during the summer. In Autumn take the wood logs inside for use during the coming winter.

By quality wood, we mean most well-known types of wood such as: Beech, Birch and Oak.

The energy mass of 1 kg of wood varies very little. On the other hand the net weight of the different kinds of wood varies considerably. I. e. the weight of a certain amount of birch will give less kWh than the same amount of beech. The energy mass of 1 kg quality wood is about 3,8 kWh. 1 kg of absolute dry wood produces about 5 kWh and wood of 60 % humidity gives only about 1,5 kWh.

## Service

### Replacing the Air Chamber and Burn Plates

It is not uncommon for baffle and burn plates to need replacement after years of use. Whether they need to be replaced, and with what frequency, depends on how the stove has been used.

#### Replacing the Air Chamber

Remove the door to avoid any damages to the glass or enamel.

**In the case of side/rear connection, the following should be done:**

- Disconnect the top plate of Jøtul F 3. This is connected to the side plates with 2 collar head screws - one on each side. See **fig. 3**.
- Remove these with the Allen key which are supplied with the stove.
- Pull aside the flips at the top of the heat shield at the back (2 of them) (**fig. 4 B**). It will then be possible to use a screw driver to keep in place the screw which is situated there.
- Unscrew the nuts under the air chamber at the back edge (towards the back wall), one on each side (**fig. 7**).
- The air chamber is fastened at the front to the side burn plates with the screws (**fig. 8**). These are loosened and the air chamber can then be lifted out from above.

**In the case of top connection, the following should be done:** Lift out the ash moulding (the log stopper). The air chamber is lifted out through the door opening with one hand, while at the same time flipping in and pulling out the one of the side burn plates. The air chamber may now be lowered diagonally and twisted out via the door opening.

### Assembly of a new air chamber

Follow the same procedure in reverse order.

### Changing the burn plates/inner base plate

Follow the same procedure as for: **Changing the air chamber**.

Defected parts can be removed and replaced once everything is loosened. First remove the side burn plates, then the back burn plate. Finally, the inner base plate is then removed. If the parts get somewhat stuck, use a large screwdriver or something similar to flip them loose. When assembling, the same procedure is followed in reverse order.

#### **NB! Important notice!**

Ensure that the insulation sheet behind the burn plates, together with all of the gaskets, are intact before assembly takes place. It may also be necessary to change some screws and nuts.

## Optional equipment and accessories

### Floor plate

An enamel floor plate is available for your Jøtul F 3 in either blue black, ivory or ocean green enamel. The dimensions of the plate are: 630 x 759 x 17 mm

### Firescreen

If the stove is being used with the door open, always use a firescreen. It is affixed by two claws at its bottom edge and a spring clip which is pressed into the door opening at the top.

### Decorative ring

When the cover in the top plate is removed a small opening is created between the smoke outlet and the smoke pipe. The opening can be covered by a decorative ring. The ring can be delivered in the colours of the fire place.

# FRANCAIS

## Sommaire

### Réglementation

Données techniques sur le Jøtul F 3 .....	15
Normes de sécurité .....	15
Mesures de précaution contre l'incendie .....	15

### Installation du Jøtul F 3

Assemblage avant installation .....	15
Raccordement à la cheminée - Choix de sortie du conduit de fumée .....	15

### Mode d'emploi

Premier allumage .....	16
Usage quotidien .....	16

### Entretien

Nettoyage de la vitre .....	17
Vidage des cendres .....	17
Nettoyage et ramonage de l'intérieur du poêle .....	17
Ramonage du conduit de fumée menant à la cheminée .....	17
Contrôle du poêle .....	17
Entretien externe .....	17
Longueur, quantité et qualité du bois de chauffage .....	18
La définition de "bois de qualité" donnée par Jøtul .....	18

### Travaux de maintenance

Remplacement de la chambre de combustion secondaire .....	18
Installation de la chambre de combustion secondaire neuve .....	18
Remplacement des parois refractaires et du fond du foyer .....	18

### Accessoires

Pare-étincelles .....	19
Plaque de sol .....	19
Anneau de décoration .....	19

## Réglementation

Le poêle Jøtul F 3 est un poêle non polluant.

**Ce manuel doit être lu complètement avant l'installation et conserve pendant toute la vie de l'appareil.**

**L'installation des poêles doit être effectuée conformément aux normes et réglementations nationales en vigueur. Nous recommandons de se référer aux principes du D.T.U. 24.1.1. Votre revendeur ayant été spécialement sélectionné en fonction de ses connaissances de vos législations nationales, il est tout à fait à même de vous aider à adapter votre installation aux normes de sécurité et à la législation en vigueur.**

La plaquette de caractéristiques du produit est située sur la plaque de convection et est constituée d'un matériau résistant à la chaleur. Les informations suivantes figurent sur cette plaquette de caractéristiques : Fabricant et adresse, numéro de modèle, numéro de fabrication, puissance calorifique nominale, numéro d'enregistrement, type, et mesures de sécurité.



**Attention !** Assurez-vous que la pièce dans laquelle le poêle doit être installé est correctement ventilée.

**Une ventilation insuffisante entraîne une baisse du taux d'oxygène dans la pièce et risque de ce fait de provoquer, chez les personnes présentes, un état de somnolence, des nausées ou des malaises.**

Assurez-vous que les dimensions de la cheminée sont adaptées au poêle et que le système de fixation est étanche et en bon état de fonctionnement. La présence de fumée dans un espace clos nuit gravement à la santé.

Les consignes de montage, d'installation et d'utilisation sont livrées avec le produit. L'installation ne peut être entamée qu'une fois que l'appareil a été inspecté.

### Symboles:

Ouverture minimale  Ouverture maximale  
Fermé  Ouvert

## Données techniques sur le Jøtul F 3 :

Matériau:	Fonte
Traitement de surface :	Email ou peinture noir
Type de combustible :	Bois exclusivement
Longueur max. des bûches :	40 cm
Entrée d'air :	Par le haut de la vitre et en bas de la porte.
Système de combustions:	Chambre de combustion secondaire
Raccordement:	Sur le dessus, à l'arrière et des deux côtés
Conduit de fumée :	Ø 150 mm
Poids approx.:	124 kg
Accessoires:	Pare-étincelles, plaque de sol en fonte émaillée bleu-noir, ivoire ou vert océan.
Dimensions du produit, ininflammable distances de sécurité, etc. :	Voir fig. 1

## Normes de sécurité

Exigences concernant une plaque de sol : **Si le poêle doit être installé sur un sol en matériau inflammable**, toute la surface sur laquelle repose le poêle, et une zone de **300 mm** devant le poêle doivent être recouverts d'une plaque en matériau incombustible (voir dimensions sur **fig. 1**). (Une plaque de sol en fonte ou en acier émaillé peut être livrée comme accessoire). Le poêle lui-même est isolé, rendant inutile toute isolation supplémentaire.

**Exigences concernant le mur ininflammable** : Le mur ininflammable doit avoir au moins 100 mm d'épaisseur et être en briques, parpaings ou béton léger. D'autres matériaux et structures adéquatement certifiés pour cet usage peuvent être utilisés. **Attention ! Les murs ininflammables en pierre naturelle sont interdits.**

**Distance au mur ininflammable** : La distance entre le poêle et le mur ininflammable doit être au minimum **100 mm**. Le mur ininflammable doit être assez grand pour qu'aucune partie du poêle ou du conduit de fumée ne soit à moins de **300 mm** d'un matériau inflammable. Voir **fig. 1**. Le poêle peut également être monté sans mur ininflammable si la *distance minimum* de toutes parts est de **600 mm**.

## Mesures de précaution contre l'incendie

**Tout appareil de chauffage au bois peut représenter une source de danger. Les précautions suivantes doivent donc être prises :**

- Lorsqu'on se sert du poêle avec les portes ouvertes, le pare-étincelles doit toujours être utilisé.
- S'assurer que les meubles et autres matières inflammables ne soient pas placés trop près du poêle. La distance minimum entre ces objets et le poêle devrait

être de 600 mm.

- Laisser le feu s'éteindre tout seul. Ne pas éteindre le feu avec de l'eau dans des circonstances d'utilisation normales pour éviter d'endommager le poêle.
- Le poêle devient très chaud en cours d'utilisation et présente donc des risques de brûlures au toucher.
- Les cendres doivent être placées à l'extérieur de l'habitation, dans un lieu approprié, ou vidées dans un espace qui ne présente aucun danger d'incendie.
- Chaque poêle devrait avoir un seau en matière non combustible et avec couvercle, pour la suie et les cendres. Suie et cendres doivent être conservées dans ce seau pendant au moins une semaine, pour s'assurer qu'il ne reste plus aucune braise. S'il faut vider le seau avant qu'une semaine se soit écoulée, verser une abondante quantité d'eau dans le seau et bien mélanger.
- Les cendres peuvent être conservées. Elles peuvent servir d'engrais pour les roses, par exemple.

## Installation du Jøtul F 3

### Assemblage avant installation

**NB! Vérifier que le poêle n'est aucunement endommagé avant de l'installer. Ce poêle est lourd! Prévoir l'aide de plusieurs personnes pour le montage et l'installation.**

1. Après avoir déballé le poêle, sortir les accessoires qui s'y trouvent. Ces derniers comprennent le cendrier, le bouton de porte, une poignée multifonctions, un flacon de peinture de retouche et un sac plastique contenant les vis d'assemblage (**fig. 2**).
2. Décrocher le porte. Attention de ne pas perdre la rondelle qui se trouve sous le gond de charnière inférieur.
3. Oter le couvercle du poêle. Celui-ci est raccordé aux plaques latérales par l'intermédiaire de deux vis sans tête STHC, ces vis se dévissent à l'aide de la clé à six pans fournie avec le poêle. Le poêle peut ainsi être manipulé plus facilement et le branchement de l'adaptateur aussi.
4. Installer le cendrier en l'accrochant sur la face avant, juste au-dessous de la porte.
5. Visser le bouton de porte sur la poignée de porte.

### Raccordement à la cheminée - choix de sortie du conduit de fumée

Avant de percer la cheminée, faire un essai de mise en place du poêle pour vérifier son bon emplacement contre le mur ininflammable par rapport au conduit de cheminée. Voir **fig. 1** pour les dimensions du mur ininflammable. Marquer l'emplacement de l'orifice du conduit de fumée. (Tenir compte éventuellement d'une légère montée vers le conduit de cheminée).

# FRANCAIS

Le Jøtul F 3 est équipé d'une double paroi de convection / paroi isolante à l'arrière, et de possibilités d'orifice de sortie du conduit de fumée sur l'arrière, sur les côtés et sur le dessus.

Si le conduit de fumée doit sortir à l'arrière du poêle, découper ou scier les plaques d'obturation des deux parois isolantes. L'arrière et le couvercle sont pré percés. Le couvercle est bouché par un cache sortie de fumée. Si vous raccordez le poêle par dessus, démontez le cache sortie de fumée et montez-le à l'arrière. La sortie doit être latérale, il faut toujours frapper sur la plaque d'obturation de l'intérieur vers l'extérieur. Procurez-vous un cache sortie de fumée pour la sortie arrière.

Placer l'extrémité de l'adaptateur dans la sortie de fumée du poêle. Insérer de l'intérieur le joint d'étanchéité autour de l'adaptateur. Le pousser ensuite contre la paroi arrière ou latérale. Colmater à l'intérieur et à l'extérieur avec du mastic réfractaire. Puis placer le conduit de fumée.

## Raccordement à la cheminée :

Percer un orifice pour le conduit de fumée. La distance entre le poêle et le mur ininflammable ou la cheminée doit être au moins 100 mm. Toujours utiliser un manchon de raccordement pour le montage sur la cheminée. Pour les cheminées préfabriquées, utiliser les manchons recommandés par le fournisseur. Lors du raccordement à la cheminée, se conformer rigoureusement à la notice de montage et d'emploi du fournisseur en ce qui concerne le temps de séchage du mortier ou du mastic réfractaire avant la mise en service du poêle.

S'assurer que le tuyau de poêle n'est pas incliné en pente vers la cheminée. Il doit au moins être horizontal, et de préférence monter de quelques millimètres vers la cheminée.

**NB: Un raccordement correct et hermétique est primordial pour la bonne marche du poêle.**

Il est également de la plus haute importance de laisser une certaine flexibilité aux raccords. Cette flexibilité est nécessaire pour prévenir les craquelures dues aux mouvements naturels de l'habitation.

**Une fois l'installation terminée, remettre le couvercle en place. Ne pas oublier de resserrer les 2 vis STHC.**

Demander conseil auprès de votre distributeur Jøtul ou d'un professionnel du ramonage si l'installation du poêle le requiert.

Si le poêle doit à l'avenir être installé ailleurs et avec une autre sortie de conduit de fumée, il est possible de se procurer des des cache sortie de fumée pour la sortie non utilisée.

# Mode d'emploi

## Premier allumage et usage quotidien

Le poêle Jøtul F 3 est un produit à double combustion qui rebrûle les gaz et particules toxiques. Il est important d'utiliser le système correctement.

Le Jøtul F 3 est livré avec les accessoires de fonctionnement suivants :

1. Clé d'entrée d'air supérieure **Fig. 2 - B**
2. Clé d'entrée d'air inférieure **Fig. 2 - A**
3. Porte et tiroir à cendres **Fig. 2 - C**

**A la mise en route, lors du premier allumage :** Ouvrir complètement les deux entrées d'air.

Charger le poêle de papier journal, de petit bois et de bûches, et commencer par faire un petit feu. Augmenter la quantité de bois au fur et à mesure, et bien alimenter le feu sans interruption pendant environ deux heures.

**Attention : Odeurs et condensation pendant la phase d'allumage**

*Produits peints :* Au cours de la mise en service, le poêle peut émettre des gaz irritants et à l'odeur désagréable. Ces gaz ne sont pas toxiques mais demandent cependant une bonne aération de la pièce. Continuer à alimenter le feu et à donner un bon tirage jusqu'à ce que tous les gaz soient brûlés et que toute fumée et odeur aient disparu.

*Produits émaillés :* Pendant les premiers temps d'utilisation d'un nouveau poêle, il peut se former de la condensation sur la surface. Essuyer cette condensation pour éviter la formation de taches lors de l'échauffement de la surface. Laissez la porte ouverte pendant la montée en température, essuyez la condensation et ne refermez la porte que lorsqu'il n'y a plus de condensation.

## Usage quotidien

Allumer à l'aide de papier journal et de petit bois. Placer deux bûches moyennes contre chaque paroi latérale de la chambre de combustion du poêle. Mettre du papier journal froissé (ou de l'écorce de bouleau) entre les bûches et des bûchettes entrecroisées par-dessus, et allumer. Charger le poêle au fur et à mesure.

On referme l'entrée d'air supérieure (**fig. 2 B**) lorsque les bûches ont pris et brûlent bien. Vérifier que la combustion secondaire se met en route. On remarque mieux ceci en vérifiant que des jets de flammes jaunes se produisent bien dans la chambre de combustion secondaire. On peut ensuite régler la combustion par l'entrée d'air inférieure (**fig. 2 - A**) pour obtenir le dégagement de chaleur désirée.

A chaque rechargement en bûches, fait un feu vif pendant quelques minutes pour auto nettoyer l'ensemble.



Toujours utiliser du bois de chauffage de bonne qualité et bien sec. Les meilleurs résultats seront ainsi obtenus sans risque d'endommager le poêle.

**Ne jamais faire brûler les matières suivantes dans le poêle :**

- Déchets de cuisine, sacs en plastiques, etc.
- Bois peint ou ignifugé (très toxique)
- Panneaux de particules ou panneaux lamifiés
- Bois de dérive (bois flottant)

*Ces matériaux peuvent endommager le poêle et contribuent en outre à la pollution.*

**Attention: Ne jamais allumer le poêle avec de l'essence, du pétrole lampant, de l'alcool à brûler, etc. Vous risquez de vous blesser et d'endommager le poêle.**

**Notez: Précautions contre la suralimentation du poêle : Il ne faut jamais surcharger le poêle.**

Le poêle risque une surchauffe si vous y insérez une quantité excessive de bois et/ou si vous laissez l'entrée d'air entièrement ouverte en permanence.

Le tirage de la cheminée ne doit en aucun cas excéder 2,5 mm H<sub>2</sub>O (25 Pa) lorsque le poêle est en service.

Les surchauffes se manifestent par un rougeoiement de certaines parties du poêle. Si vous constatez le moindre rougeoiement, fermez immédiatement l'entrée d'air.

**NB: Il y aura moins de danger de suralimentation si l'on attend que le bois soit réduit en braises avant de recharger le poêle.**

## Entretien

### Nettoyage de la vitre

Le Jøtul F 3 est équipé d'un système de balayage de la vitre par l'air de combustion. L'air est aspiré par dessus de la porte et retombe vers le bas en s'écoulant le long de la face intérieure de la vitre. Ce système donne une meilleure combustion et moins de dépôt de suie sur le verre.

Il n'est cependant pas possible d'éliminer totalement le dépôt de suie sur le verre, mais son épaisseur dépendra des conditions locales de tirage et du réglage du registre d'admission d'air. La plus grande partie de la suie brûle normalement lorsque le feu est vif pendant quelques minutes.

**Un bon conseil !** Pour le nettoyage ordinaire, humidifier un essuie-tout en papier à l'eau chaude et le tremper légèrement dans la cendre qui reste dans le foyer. En frotter la vitre et laver ensuite à l'eau claire. Si la vitre a besoin d'un nettoyage plus important, il est recommandé d'utiliser un produit de nettoyage adapté.

### Vidage des cendres

Le Jøtul F 3 a un système externe de vidage de cendre qui facilite cette tâche. Faire tomber les cendres dans le tiroir à cendre à travers la grille. Transvaser la cendre dans le cendrier à l'aide d'une pelle ou d'un ustensile similaire. Insérer la broche située sur la poignée dans le gond du cendrier (fig. 2-C) et la faire coulisser précautionneusement du poêle. **Avant de remettre le tiroir en place :** Assurez-vous qu'aucun morceau de cendre n'est tombé dans le compartiment du tiroir. Il pourrait empêcher la bonne fermeture de la porte du cendrier.

La cendre doit être versée dans un conteneur métallique parfaitement étanche.

Laisser toujours une fine couche de cendre protectrice au fond de la chambre de combustion. Par ailleurs, la cendre constitue un excellent engrais.

### Nettoyage et ramonage de l'intérieur du poêle

Au fur et à mesure de l'utilisation du poêle, il se déposera peut-être un résidu de suie sur les parois intérieures du foyer et dans le conduit de fumée. La suie est un bon isolant qui réduit le dégagement de chaleur du poêle. Si des dépôts de suie se forment dans le poêle, il est recommandé d'utiliser un produit spécial que vous trouverez chez votre concessionnaire Jøtul.

Un nettoyage annuel de l'intérieur du poêle sera nécessaire pour obtenir le rendement de chaleur maximum. Il est recommandé d'effectuer ce nettoyage lorsque la cheminée et le conduit de fumée viennent d'être ramonnés.

### Contrôle du poêle

Contrôler l'état des joints de la porte de chargement et de la porte du cendrier. Si le joint est très dur ou abîmé, remplacez le en vous en procurant après de votre distributeur Jøtul.

Bien nettoyer la rainure du joint, y mettre de la colle céramique (en vente chez votre distributeur Jøtul), et exercer une pression sur le joint pour le mettre en place **sans tirer dessus**. Peu de temps après, la colle est sèche.

### Entretien externe

La couleur des poêles peints risque de s'altérer à l'usage. La surface doit être nettoyée et brossée pour en éliminer toute particule avant de passer une nouvelle couche de peinture Jøtul.

Les poêles émaillés seront simplement essuyés avec un chiffon sec. Ne pas utiliser d'eau savonneuse. Les taches s'enlèvent avec un produit spécial (par exemple un produit pour nettoyer l'intérieur d'un four de cuisinière).

# FRANCAIS

## Longueur, quantité et qualité du bois de chauffage

La longueur maximale des bûches est de **40 cm**. Les bûches doivent être couchées parallèlement à la paroi arrière de la chambre de combustion. Le poêle Jøtul F 3 a une puissance nominale de **6 kW**. Selon les calculs, le dégagement maximum de chaleur est obtenu avec une consommation de bois de qualité\* d'environ 2,4 kg/h.

## La définition de "bois de qualité" donnée par Jøtul

**Du bois de chauffage de bonne qualité doit avoir un taux d'humidité inférieur à 18%. Votre distributeur Jøtul peut vous conseiller.**

Pour cela, le bois doit être coupé de l'automne à la fin de l'hiver, puis séché à l'air libre. Les bûches doivent être disposées de manière à faciliter la circulation de l'air et recouvertes pour le protéger de la pluie (sauf le chêne et le châtaigner). Ce séchage à l'air libre doit durer au minimum 24 mois après la coupe. Pour le chêne et la châtaigner, le lavage à la pluie doit durer un an. Au début de l'automne, les bûches doivent être rentrées à l'abri et empilées en vue d'un usage pour l'hiver prochain. Nous considérons que les bois suivants sont de bonne qualité : le charme, le chêne, le frêne, l'érable, le bouleau etc.....

La quantité d'énergie fournie par 1 kg de bois varie peu. Toutefois, la densité des divers types de bois peut différer considérablement. Ceci implique qu'un volume déterminé de bois de sapin, par exemple, a un rendement calorifique moindre en kW que le même volume de bois de chêne qui a une densité supérieure. La quantité d'énergie fournie par 1 kg de bois de qualité est environ 3,8 kW. Un kilo de bois complètement sec (0% d'humidité) fournit environ 5 kW, tandis qu'un bois contenant 60% d'humidité ne donne que 1,5 kW par kilo environ.

# Travaux de maintenance

## Remplacement de la chambre de combustion secondaire

Enlever la porte pour éviter tous dommages au verre et à l'émail.

Jøtul F 3 démontez le couvercle et le bouclier thermique à l'arrière du poêle.

**Pour un poêle à sortie de conduit de fumée latérale ou arrière, procéder de la manière suivante :**

Repousser sur le côté le pan découpé au haut de la paroi isolante arrière (**fig. 4 B**). Il est alors possible de faire passer un tournevis cruciforme pour, au besoin, retenir la vis qui s'y trouve. Dévisser les écrous sous la chambre de combustion secondaire (**fig. 7**), contre la paroi arrière. Il y a un écrou de chaque côté. Le devant de la chambre de combustion secondaire est fixé par des vis aux parois réfractaires latérales (**fig. 8**). Desserrer ces vis et la chambre de combustion secondaire peut être soulevée par le dessus.

Pour un poêle à sortie de conduit de fumée par le haut, procéder de la manière suivante :

Enlever le pare-bûches. Passer la main par l'ouverture de la porte et soulever la chambre de combustion secondaire tout en faisant basculer l'une des parois réfractaires latérales pour pouvoir la sortir. La chambre de combustion secondaire peut maintenant être abaissée diagonalement et être retirée par l'ouverture de la porte.

## Installation de la chambre de combustion secondaire neuve

Procéder de la même manière mais en inversant la séquence des opérations.

## Remplacement des parois réfractaires et du fond du foyer

Procéder de la même manière que pour le **Remplacement de la chambre de combustion secondaire**.

Les pièces endommagées peuvent maintenant être remplacées car tout est démonté. Retirer tout d'abord les parois réfractaires latérales, ensuite la paroi réfractaire arrière. Retirer le fond du foyer en dernier. Si l'une des pièces se coince, se servir d'un gros tournevis ou d'un outil semblable pour la faire basculer. Pour le montage, procéder de la même manière mais en inversant la séquence des opérations.

### Important !

Vérifier que le panneau isolant derrière les parois réfractaires et tous les joints soient absolument intacts avant de remonter le poêle. Il se peut que certaines vis ou écrous aient aussi besoin d'être remplacés.

## Accessoires

### **Pare-etincelles - cat. no. 350166**

Ne vous servez pas du poêle comme d'une cheminée ouverte sans utiliser de pare-étincelles. Pour le mettre en place, encastrer les deux griffes du bas dans la partie inférieure de l'ouverture de la porte et encliquez la plaquette ressort dans le bord supérieur de l'ouverture de la porte.

### **Plaque de sol**

Le poêle Jøtul F 3 peut être livré avec une plaque de sol en émail bleu-noir, vert océan ou ivoire.

Dimensions: 632 x 772 x 16,5 mm.

### **Anneau de décoration**

Le raccordement par le haut est assez inesthétique. Un anneau décoratif en fonte émaillée peut être ajouté pour finir agréablement l'ensemble. Ce dernier peut être livré dans les couleurs du foyer.

# ITALIANO

## Indice generale

### Comunicazioni alle autorità

Normative locale .....	20
Informazioni tecniche su Jøtul F 3 .....	20
Norme di sicurezza .....	21
Precauzioni generali antincendio .....	21

### Installazione di Jøtul F 3

Montaggio prima dell'installazione .....	21
Collegamento alla canna fumaria / scelta del condotto .....	21
Allacciamento alla canna fumaria .....	22

### Istruzioni per l'uso

Prima accensione e utilizzo quotidiano .....	22
Uso quotidiano .....	22

### Manutenzione

Pulizia del vetro .....	23
Eliminazione della fuliggine .....	23
Pulizia ed eliminazione della fuliggine .....	23
Pulizia della canna fumaria .....	23
Controllo della stufa .....	23
Manutenzione esterna .....	23
Lunghezza, quantità e qualità della legna .....	23
Legna di qualità: Definizione della Jøtul .....	23

### Servizi e manutenzione

Sostituzione della camera d'aria .....	24
Montaggio di un nuova camera d'aria .....	24
Sostituzione del pannello bruciatore/ base del focolare .....	24

### Accessori

Parafiamma .....	24
Schermo termico per pavimento .....	24
Anello decorativo .....	24

## Comunicazioni alle autorità

Jøtul F 3 è una stufa pulita.

Le istruzioni per l'assemblaggio, l'installazione ed il funzionamento del camino sono fornite assieme al prodotto.

### Normativa locale

Il rivenditore è stato selezionato in base alla sua conoscenza della normativa locale e può fornire l'assistenza necessaria ad assicurare un impianto sicuro ed a norma di legge.

### Il montaggio e l'installazione devono essere effettuati rispettando:

Le istruzioni per l'assemblaggio, l'installazione e il funzionamento fornite con il prodotto. Si può procedere con l'installazione solo dopo che la stufa è stata ispezionata e dichiarata conforme.

La piastra informativa del prodotto, in materiale refrattario, si trova sullo scudo termico. Sulla piastra informativa si trovano le seguenti informazioni: Produttore e indirizzo, numero del modello, numero di serie, uscita di calore prevista, numero di registrazione (dopo l'assegnazione), modello e misure di sicurezza. Il timbro di controllo si trova accanto alla piastra

### Informazioni tecniche su Jøtul F 3:

Materiale:	Ghisa
Rivestimento esterno:	Smalto oppure vernice nera
Combustibile: dei ciocchi:	Legna-lunghezza massima 40 cm
Sistema di tiraggio:	Tiraggio a monte e valvola di accensione
Sistema di combustione:	Camera d'aria per combustione secondaria
Scarico fumi:	Superiore, posteriore e su entrambi i lati * (*solo per la versione di colore bianco)
Dimensioni condotto del fumo:	Ø 150 mm
Possibilità condotto in acciaio:	Sì
Peso approssimativo:	124 Kg.
Accessori:	Schermo per pavimento, schermo termico in smalto nero, bianco e verde
Dimensioni della stufa, del muro parafiamma, ecc.	Vedere fig. 1

## Norme di sicurezza

**Requisiti dello schermo per pavimento:** Nel caso la stufa venga installata su un pavimento in materiale infiammabile, l'intera area sotto di essa e **300 mm** del pavimento antistante devono essere coperti da uno schermo in materiale ignifugo (Vedere misure nella **fig. 1**). (È possibile richiedere come accessorio uno schermo per pavimento in ghisa smaltata.). La protezione della stufa rende inutile l'uso di materiale isolante tra lo schermo e il pavimento di materiale infiammabile.

**Requisiti del muro parafiamma:** Il muro parafiamma deve presentare uno spessore di almeno **100 mm** ed essere composto da mattoni e calcestruzzo. È possibile utilizzare altri materiali quali i pannelli Jøtul Brannpanel, se provvisti di relativa documentazione.

**NB! Non è consentito l'uso di pietre come muro parafiamma.**

**Distanza dal muro parafiamma:** La distanza tra la stufa e il muro parafiamma deve essere di almeno **100 mm**. Il muro parafiamma deve essere sufficientemente largo in modo che il punto più prossimo al focolare o al condotto del fumo abbia una distanza di almeno **300 mm** dal materiale infiammabile. **Vedere fig. 1.** L'installazione della stufa senza muro parafiamma richiede una distanza minima di **600 mm**.

Se i condotti del fumo isolanti devono passare attraverso pareti o pavimenti, è necessaria la presenza di una forma o di una parete intorno ad essi, in modo che la distanza tra la superficie esterna del condotto e il materiale infiammabile sia superiore a **230 mm**. (I condotti del fumo isolanti possono essere posizionati a un'altra distanza. Consultare la documentazione per la sicurezza dei prodotti ignifughi relativa al condotto del fumo).

## Precauzioni generali antincendio

**E' necessario ricordare che l'utilizzo di un camino o di una stufa può costituire un pericolo. Osservare sempre le seguenti precauzioni di sicurezza:**

- Usare sempre il parascintille quando si usa la stufa con la porta aperta.
- Assicurarsi che mobili e altro materiale infiammabile non siano mai troppo vicini alla stufa. Mantenere una distanza minima di **600 mm** da essa.
- Lasciare terminare la combustione. Non adoperare mai acqua per spegnere la fiamma o la cenere per non danneggiare la stufa.
- Adoperare la stufa con cautela in quanto è estremamente calda.
- La cenere deve essere smaltita all'esterno oppure in un luogo in cui non costituisca un potenziale pericolo.
- Ogni stufa dovrebbe essere provvista di un apposito contenitore in materiale ignifugo dotato di coperchio per la raccolta di fuliggine e ceneri. Fuliggine e ceneri devono restare in questo contenitore almeno una

settimana, per essere sicuri che le braci siano spente. Se occorre svuotare il contenitore prima che sia trascorso questo periodo, versare e miscelare acqua all'interno del contenitore.

## Installazione di Jøtul F 3

### Montaggio prima dell'installazione

**NB! Prima di procedere con l'installazione, ispezionare la stufa e accertarsi che non sia danneggiata. La stufa è pesante! Chiedere aiuto al momento del montaggio.**

1. Dopo aver disimballato la stufa (**fig. 2**), estrarre tutti i componenti in essa contenuti: mensola portacenere, pomello della porta, maniglia, e un sacchetto di plastica con le viti per il montaggio dei vari componenti.
2. Sganciare la porta. Non allentare la rondella situata sotto il perno del cardine inferiore.
3. Rimuovere il pannello superiore della stufa, che è collegato ai pannelli laterali con due viti. In questo modo è più facile spostare la stufa.
4. Installare la mensola portacenere agganciandola sul lato frontale, direttamente sotto la porta.
5. Avvitare il pomello sulla maniglia della porta.

### Collegamento alla canna fumaria/ scelta del condotto

Prima di eseguire un foro nel condotto, verificare che la stufa sia posizionata correttamente contro il muro parafiamma rispetto ai condotti. Vedere **fig. 1** per le dimensioni del muro parafiamma. Tracciare un foro per il condotto del fumo (annotare la pendenza rispetto al condotto).

La stufa Jøtul F 3 è dotata di un doppio schermo convenzionale nella parte posteriore e di un foro regolabile ai lati e in cima per lo scarico dei fumi.

**Jøtul F 3 di colore bianco può essere montato esclusivamente sul retro. Il foro di scarico nella parete posteriore è conseguentemente eliminato.**

Se la stufa deve essere montata sul retro, con l'aiuto di un paio di forbici o di una lama di seghetto tagliare via la piastra protettiva di entrambi gli schermi termici. Colpire con un martello con testa sferica nella parte centrale per eliminare il coperchio per lo scarico fumi (**fig. 5**). Colpire ed eliminare dall'esterno il coperchio per lo scarico nel caso la stufa venga montata sul retro o dall'alto. Colpire invece dall'interno se viene montato lateralmente.

Quando si monta la parte superiore, la piastra superiore non è avvitata. Estrarre la vite che ferma la traversa e rimuovere il coperchio del condotto del fumo.

# ITALIANO

Inserire la parte finale del tubo di scarico nel collare della stufa. Inserire dall'interno la guarnizione intorno al tubo di scarico. Spingerlo contro la parete posteriore o laterale. Riempire eappare totalmente con mastice lo spessore tra il tubo di scarico e l'attacco della stufa.

## Allacciamento alle canna fumaria

Effettuare un foro per il condotto dello scarico. La distanza tra la stufa e il muro parafiamma/canna fumaria deve essere di almeno 100 mm. Usare sempre il collare nel montaggio sulla canna fumaria. Nella caso questa sia ad elementi, il fornitore deve consigliare l'uso del collare. Prima di utilizzare la stufa, leggere attentamente le istruzioni per l'uso e il montaggio fornite dal fornitore riguardante il tempo di essiccazione del cemento/mastice per l'allacciamento alla canna fumaria.

Controllare che il tubo di scarico non sia inclinato verso la canna fumaria. La posizione massima consentita dovrebbe essere orizzontale. Comunque, è meglio che il tubo sia rialzato di qualche millimetro. La canna fumaria in acciaio può essere montata dall'alto (vedere il manuale di istruzioni).

**NB. Per il corretto funzionamento della stufa è importante che l'allacciamento sia effettuato correttamente.**

Per eliminare eventuali fratture in caso di assestamento, è molto importante che l'allacciamento sia flessibile.

**Rimontare il coperchio della stufa, dopo aver terminato l'installazione. Non dimenticare di stringere bene le viti.**

Il rappresentante Jøtul locale potrà consigliarvi su come eseguire una corretta installazione.

Sono disponibili pannelli di chiusura nel caso la stufa venga rimontata con un'altra uscita di scarico.

## Istruzioni per l'uso

### Prima accensione e utilizzo quotidiano

Jøtul 3 è disponibile con i seguenti articoli:

1. Valvola accensione **fig. 2 - A**
2. Valvola tiraggio **fig. 2 - B**
3. Porta/contenitore polvere **fig. 2 - C**

**Nella prima accensione:** Aprire completamente la valvola di accensione sulla porta, spostando la valvola completamente a destra (**fig. 2A**). Aprire spostando verso destra la valvola di tiraggio (**fig. 2 B**).

Mettere nella camera di combustione carta e ciocchi di legna e far bruciare lentamente. Aggiungere a mano a mano altri ciocchi e lasciarli bruciare per un paio d'ore.

**NB! Odore e condensa durante l'accensione:**

*Stufe verniciate:* Quando si accende il fuoco per la prima volta, è normale che una stufa verniciata emetta un gas irritante che può diffondere cattivo odore. Si consiglia di garantire una buona ventilazione per disperdere i gas.

*Stufe smaltate:* Durante la prima accensione, sulle pareti della stufa si può formare della condensa. In questo caso, è necessario asciugare la condensa per evitare la formazione di macchie quando le pareti si riscaldano.

### Uso quotidiano

Per accendere utilizzare della carta insieme ai ciocchi di legna. Aggiungere nel focolare due ciocchi con carta e legnetti e accendere. Aumentare gradualmente la grandezza dei ciocchi.

La valvola di accensione (**fig. 2 A**) si chiude quando la legna brucia correttamente. Controllare che si sia verificata la seconda combustione. Questo controllo può essere eseguito osservando se, davanti alla camera d'aria, si sviluppano fiamme di colore giallo. Regolare con la valvola di tiraggio il calore desiderato (**fig. 2 B**). Togliere la cenere quando ha raggiunto la griglia.

Utilizzare sempre legna di ottima qualità. Questa dà un ottimo risultato e non provoca danni.

**Non porre mai sul fuoco i seguenti materiali:**

- Rifiuti domestici e buste di plastica.
- Legname verniciato o impregnato (estremamente tossico).
- Tavole di truciolato e laminate.
- Legname trovato in mare.

*Questi materiali possono danneggiare la stufa oltre ad essere inquinanti.*

**NB! Non utilizzare mai prodotti infiammabili come benzina, paraffina e alcol denaturato. Possono causare danni sia alle persone che alla stufa.**

**NB! Attenzione: Non surriscaldare mai la stufa.**

Il surriscaldamento è causato da un carico eccessivo di ciocchi e/o una cattiva regolazione del tiraggio. Se una qualsiasi parte della stufa o della cappa appare incandescente, significa che si sta verificando un surriscaldamento. Ridurre immediatamente la regolazione del tiraggio.

*Il tiraggio del camino non deve mai superare 2,5 mmH<sub>2</sub>O (25 Pa) in fase di utilizzo della stufa.*

**NB! Far calare il fuoco prima di aggiungere altri ciocchi. In questo modo si riduce il rischio di surriscaldamento.**

# Manutenzione

## Pulizia del vetro

Jøtul F 3 è fornito con un sistema a getto d'aria. Con l'aiuto della valvola di aspirazione, l'aria viene aspirata nella parte alta della stufa e convogliata nella parte interna del vetro. Questo sistema consente una migliore combustione e riduce la fuliggine sul vetro.

Comunque, si deporrà sempre un po' di fuliggine sul vetro e la sua quantità dipenderà dalla potenza del tiraggio della canna e dalla regolazione della valvola di aspirazione. La maggior parte della fuliggine verrà normalmente bruciata regolando al massimo la valvola di aspirazione per favorire una combustione ottimale.

Un suggerimento utile: Per la pulizia generale, utilizzare carta da cucina impregnata di acqua bollente e immersa nella cenere. Strofinare il vetro e lavarlo con acqua. Se fosse necessario pulire il vetro più a fondo, si raccomanda un prodotto specifico per vetri in vendita dal rivenditore Jøtul.

## Eliminazione della fuliggine

Jøtul F 3 ha un sistema di scarico esterno che agevola lo scarico della cenere. Ruotare la maniglia multifunzione in senso antiorario e aprire lo sportello. Trasferire la cenere nell'apposito ceneraio utilizzando una paletta o un attrezzo analogo. Inserire il perno sulla maniglia nell'attacco del ceneraio ed estrarlo dalla stufa. La cenere deve essere posta in un contenitore metallico dotato di coperchio a tenuta.

Lasciare sempre un po' di cenere sul fondo della camera di combustione in modo da creare uno strato isolante protettivo. La cenere, inoltre, è un ottimo fertilizzante.

## Pulizia ed eliminazione della fuliggine

Durante la combustione è possibile che si depositi uno strato di fuliggine sulle pareti laterali e nel condotto di scarico. La fuliggine è altamente isolante e riduce l'emissione termica della stufa.

Per impedire l'accumulo di creosoto o di acqua condensata, è importante aumentare con regolarità il calore per seccare il deposito. Effettuare la pulizia della stufa almeno una volta all'anno per consentire il massimo sfruttamento del calore; si consiglia di effettuare questo controllo contemporaneamente con la pulizia del muro parafiamma e del condotto.

## Pulizia della canna fumaria

Il modo più semplice per pulire la canna fumaria è allentare le viti poste in alto sulle pareti laterali e rimuovere il

pannello superiore. Se l'uscita della stufa è anteriore, la pulizia della canna fumaria viene effettuata attraverso la porta.

## Controllo della stufa

Jøtul raccomanda di controllare completamente la stufa dopo la pulizia. Controllare che tutte le superfici visibili non presentino fessure. Controllare inoltre che tutte le giunzioni siano sigillate e che le guarnizioni siano in posizione corretta. Le guarnizioni usurate o deformate devono essere sostituite.

Pulire a fondo la scanalatura della guarnizione, applicare colla ceramica (disponibile presso il rivenditore Jøtul locale), e premere la guarnizione nella posizione corretta. La giunzione si asciuga rapidamente.

## Manutenzione esterna

*Camini verniciati:* Dopo diversi anni di utilizzo, i camini verniciati possono cambiare colore.

*Camini smaltati:* Devono essere solamente asciugati con un panno asciutto. Non usare mai acqua e sapone. Eliminare eventuali macchie con uno smacchiatore (Smacchiatore per stufe).

## Lunghezza, quantità e qualità della legna

La lunghezza massima dei ciocchi è di **40 cm**. I ciocchi devono essere adagiati parallelamente alla parete posteriore della camera di combustione. Jøtul F 3 produce durante il funzionamento un calore nominale di **6 kWh**. In base a una stima effettuata, la generazione massima di calore corrisponde al consumo orario di ca. 2,4 kg. di ciocchi\* di buona qualità.

## Legna di qualità: Definizione della Jøtul

La legna di buona qualità deve presentare un grado di essiccazione tale che il contenuto di acqua sia pari a circa il 20-25%. Per raggiungere questa condizione, la legna deve essere tagliata nel tardo inverno. Accatastare i ciocchi in modo tale da permettere la circolazione d'aria.

Coprire le cataste per proteggerle dall'acqua piovana. In autunno, i ciocchi di legno possono essere portati all'interno per essere utilizzati durante la stagione invernale. Per legna di qualità si intendono i tipi di legna più conosciuti, come betulla, abete e pino.

La quantità di energia che si sviluppa da 1 kg di legna è pressoché uguale, mentre varia molto il peso specifico delle diverse qualità. Questo comporta per esempio, che il peso specifico di un determinato volume di legna di abete,

# ITALIANO

produca meno kwh rispetto allo stesso volume di legna di quercia, che ha un peso specifico più alto.

La massa energetica di 1 kg di legna di qualità è pari a circa 3,8 kWh. 1 kg di legname completamente essiccato (0 % di umidità) produce circa 5 kWh, mentre del legname con un tasso di umidità del 60% produce circa 1,5 kWh/kg. I ciocchi si misurano in cataste.

## Servizi e manutenzione

### Sostituzione della camera d'aria

Levare la porta per non danneggiare lo smalto e il vetro. La piastra superiore della stufa Jøtul F 3 è fissata con 2 viti, una per ogni parete laterale (fissate sotto la piastra superiore). Vedere **fig. 3**. Svitare con l'aiuto di chiavi fornite in dotazione.

**Per il montaggio laterale/posteriore del condotto di scarico seguire quanto segue:**

Spostare da una parte il gancio in alto del pannello di riparo posteriore (**fig. 4 B**). Questo dà la possibilità di poter bloccare la vite con un cacciavite. Svitare da entrambi i lati il dado sotto la volta (**fig. 7**) sulla parte posteriore (contro la parete). La parte frontale della camera d'aria è bloccata con viti ai pannelli bruciatori (**fig. 8**). Allentando queste viti si solleva e si estrae la camera d'aria.

**Per il montaggio dall'alto del tubo di scarico seguire quanto segue:**

Sollevare ed estrarre la lista (fermaceppi). Sollevare con la mano attraverso l'apertura della porta la camera d'aria, ribaltare ed estrarre contemporaneamente il pannello bruciatore. La camera d'aria può adesso essere abbassata diagonalmente e, facendola ruotare, estratta dall'apertura della porta.

### Montaggio di una nuova camera d'aria

Seguire la stessa procedura in ordine inverso.

### Sostituzione del pannello bruciatore/base del focolare

Seguire la procedura per: **Sostituzione della camera d'aria**. Le parti difettose vengono sostituite dopo aver allentato tutti i componenti.

Estrarre prima i pannelli bruciatori laterali e poi il pannello posteriore. Nel caso i componenti siano bloccati, usare un cacciavite o un attrezzo simile per allentarli. Nel montaggio seguire la procedura in ordine inverso.

### **NB! Importante**

Iniziare il montaggio solo dopo aver controllato che l'isolante posto dietro ai pannelli bruciatori e tutte le guarnizioni siano intatti.

## Accessori

### Parafiamma - cat. nr. 350166

Se si desidera utilizzare la stufa come un camino è necessario usare il parafiamma. Il parafiamma si monta sull'intelaiatura della porta, fissandolo con due ganci nella parte inferiore e con una graffa elastica nella parte superiore.

### Schermo termico per pavimento

La stufa Jøtul F 3 può essere abbinata a schermi termici di vari colori: blu, nero, verde mare e bianco smalto. Dimensioni 632x772x16,5mm.

### Anello decorativo

Quando il coperchio della piastra superiore viene rimosso, si crea una piccola apertura tra lo scarico e il condotto di uscita del fumo. L'apertura può essere coperta da un anello decorativo. Il colore dell'anello può essere abbinato al colore del caminetto.



## Índice

### Instrucciones de instalación y funcionamiento

Pruebas de producto .....	25
Relación con las autoridades de distintos países .....	25
Comprobaciones previas a la instalación .....	25
Información del producto de Jøtul F 3 .....	26
Precauciones de seguridad general .....	26

### Instalación de Jøtul F 3

Montaje previo a la instalación .....	26
Montaje de la estufa .....	26
Elija la posición de la salida del conducto de humos .....	26
Montaje del conducto de humos .....	26
Controles. ....	27
Encendido inicial y uso normal .....	27
Aviso .....	27
Consejos para encender un fuego de uso diario .....	27

### Mantenimiento

Limpieza del cristal .....	27
Eliminación de la ceniza .....	27
Limpieza y eliminación del hollín .....	28
Control de la estufa .....	28
Mantenimiento externo .....	28
Longitud, calidad y cantidad de la leña .....	28
Definición de Jøtul de leña de calidad .....	28

### Servicio

Sustitución de la cámara de aire .....	28
En caso de que exista una conexión lateral o trasera, siga el siguiente procedimiento: .....	28
En caso de que exista una conexión superior, siga el siguiente procedimiento .....	29
Montaje de una cámara de aire nueva. ....	29
Cambiar los quemadores/placa base interior .....	29
Anillo Decorativo .....	29

# Instrucciones de instalación y funcionamiento

## Pruebas de producto

Jøtul F 3 es una estufa que no deja residuos de combustión. Las instrucciones de montaje, instalación y funcionamiento se adjuntan con el producto.

La placa de características del producto se encuentra en la protección térmica y está fabricada con material resistente al calor. En esta placa figura la siguiente información: Fabricante y dirección, número de modelo, número de fabricación, producción térmica estimada, número de registro (después de haberla asignado), estilo y medidas de seguridad.

## Relación con las autoridades de distintos países

Su proveedor que ha sido seleccionado por sus conocimientos sobre la normativa local; podrá proporcionarle la asistencia necesaria para garantizar la seguridad y legalidad de su instalación.

## Comprobaciones previas a la instalación

Asegúrese de que la habitación donde se va a instalar la estufa tiene una ventilación adecuada. Necesitará un ladrillo de ventilación o un respiradero de pared con un tamaño mínimo de 230 x 75 mm).

### Advertencia!

Una ventilación inadecuada puede provocar el agotamiento del oxígeno de la habitación. Esto podría causar somnolencia, náuseas y vómitos y es extremadamente peligroso.

Es imprescindible que la chimenea o sistema de conducción de humos donde se va a instalar la estufa funcione adecuadamente. Los productos de combustión introducidos en la habitación podrían resultar perjudiciales para la salud. Por lo tanto, antes de la instalación, la chimenea y/o el sistema de conducción de humos debe ser inspeccionado y aprobado por profesional cualificado.

La chimenea o sistema de conducción de humos debe estar limpio y ser resistente. Si anteriormente se ha utilizado con madera, carbón u otros combustibles sólidos, debe deshollinarse antes de la instalación.

## Información del producto de Jøtul F 3:

Material:	Hierro fundido
Acabado:	Pintura y esmalte
Combustible:	Madera
Longitud máxima de tronco:	40 cm
Sistema de tiro:	Ventilación superior y respiradero de ignición
Sistema de combustión:	Cámara de combustión secundaria
Salida del conducto de humos:	Partes superior y posterior y laterales (sólo parte posterior en el modelo Marfil)
Dimensiones del conducto de humos:	Ø150 mm
Peso:	124 kg.
Opciones:	Pantalla protectora contra chispas, chapa del piso esmaltada (negro azulado, marfil y verde océano)
Medidas del producto	Véase <b>figura 1</b>

## Precauciones de seguridad general

**Cuando utilice la estufa, tome siempre las siguientes precauciones de seguridad:**

- No caliente la estufa en exceso. Podría dañar seriamente la estufa y la chimenea.
- No utilice nunca gasolina o líquidos similares para encender el fuego en este calentador.
- Evite la creación de condiciones de depresión en la habitación donde funciona la estufa, ya que se podrían generar gases tóxicos.
- No apague nunca las llamas o las cenizas con agua mientras la estufa está en funcionamiento, puesto que podría averiarse y, posiblemente, causarle daños físicos.
- En caso de que el fuego se utilice con la puerta abierta, coloque una pantalla cortafuego en frente de la misma.
- Asegúrese de que el mobiliario y otros materiales inflamables están alejados de la estufa.
- La ceniza debe colocarse en el exterior o vaciarse en un lugar en el que no represente un peligro potencial.
- Tenga cuidado al manejar la estufa, está muy caliente.

## Instalación de Jøtul F 3

Antes de comenzar la instalación, inspeccione la estufa para asegurarse de que no se ha dañado durante el transporte.

## Montaje previo a la instalación

*El producto es pesado. Necesitará ayuda durante el montaje y al colocarla en su lugar de emplazamiento.*

## Montaje de la estufa

- 1 Después de desembalar la estufa, saque los componentes que están empaquetados dentro de ésta (**figura 2**). Dichos componentes son: el cenicero y el pomo del tirador de la puerta, además de un manipulador suelto, y una bolsa de plástico con tornillos para los componentes de montaje.
- 2 Desenganche la puerta. No afloje la arandela que está debajo del pasador inferior de la bisagra.
- 3 Extraiga la placa superior de la estufa (**fig. 3**), que se conecta a las placas laterales mediante dos tornillos con reborde. De esta manera es más fácil mover la estufa.
- 4 Instale el cenicero; para ello, engánchelo en la parte frontal, debajo de la puerta.
- 5 Atornille el pomo de la puerta en el tirador frontal de la puerta.

## Elija la posición de la salida del conducto de humos

Todos las estufas Jøtul F 3 están equipados con una pantalla térmica de doble fondo, que tiene una pieza desmontable de hierro fundido en la partes posterior y superior y en los laterales; esta pieza debe extraerse para instalar la tubería del conducto de humos.

**Aviso: El modelo Jøtul F 3 Marfil sólo puede ventilarse desde la parte posterior; la pieza desmontable de hierro fundido ya se ha extraído.**

Si la estufa debe instalarse en una configuración de salida posterior, extraiga las placas de cubierta situadas sobre la pantalla térmica mediante unas tenazas de corte. Retoque las rebabas con una lima. A continuación, utilice un mazo pesado para golpear con fuerza en el medio la pieza desmontable (**figura 5**).

**Aviso: si se ventila la parte superior/exterior/ la pieza debe golpearse desde el exterior.**

Si se ventila la parte lateral, debe extraerse desde dentro.

**Precaución:** Extraiga la puerta antes de golpear la pieza para evitar que el cristal se rompa.

## Montaje del conducto de humos

En primer lugar, monte y coloque provisionalmente la estufa sin practicar ningún agujero en la tubería. La estufa se puede montar en un conducto de humos de 150 mm de diámetro.

Lleve el extremo del conducto a la salida de humos de la estufa. Sujete la junta alrededor del conducto desde el interior. A continuación, empuje la junta hacia los laterales y la parte posterior. Rellene el espacio entre la tubería y la salida de humos con cemento para hornos (o quizás algún cierre de alambre).

Para ensamblar la cubierta, desatornille la placa superior. Retire el tornillo de la barra transversal y quite la tapa del conducto.

Haga un agujero en la tubería. Sitúe la estufa en su posición definitiva, introduzca la tubería en la boca de la chimenea y acóplela.

**Es esencial que las juntas estén completamente selladas, en caso contrario, el funcionamiento de la estufa podría ser deficiente.**

La chimenea de acero de Jøtul puede instalarse directamente sobre la estufa.

**Cuando haya terminado la instalación, vuelva a colocar la placa superior en su lugar. Recuerde que debe apretar de nuevo los tornillos.**

Jøtul F 3 es una estufa que no deja residuos de combustión; es decir, dispone de una cámara de aire en la que se produce una segunda combustión de los gases y las partículas tóxicas. Es muy importante que el sistema se utilice de manera adecuada.

## Controles

Jøtul F 3 está equipado con los siguientes controles:

Control de la ventilación de encendido (Figura 2 A)

Control de la ventilación del aire (Figura 2 B)

## Encendido inicial y uso normal

Abrir todos los conductos de ventilación. Para empezar encienda un fuego pequeño. Auméntelo paulatinamente y manténgalo encendido durante un par de horas.

### AVISO

**Productos pintados:** Por lo general, al encender un fuego por primera vez la pintura nueva emite gases irritantes, que pueden producir olores e incluso humo. El gas no es tóxico, pero es recomendable abrir una ventana o puerta cerca de la estufa para aumentar la ventilación.

**Productos esmaltados:** Cuando se utiliza un producto nuevo por primera vez, a menudo se producen condensaciones de agua en la superficie de la estufa. Para evitar manchas permanentes, se deben secar las condensaciones inmediatamente.

## Consejos para encender un fuego de uso diario

Coloque dos troncos de tamaño medio en cada lado de la cámara de combustión. Arrugue un periódico y colóquelo entre la leña. A continuación ponga algunas astillas entrecruzadas sobre el periódico. Encienda el fuego y continúe añadiendo leña seca hasta que se forme un abundante depósito de brasas. En este momento podrá

agregar de tres a cuatro troncos de leña. Permita que el fuego arda durante unos minutos.

Cuando se haya asegurado de que la leña arde bien; para controlar que se ha producido la combustión secundaria, compruebe que delante de la cámara de aire se forman llamas amarillas. Cierre la ventilación de aire de arranque y ajuste el control primario de aire para alcanzar el nivel de energía térmica necesario y mantenga temperaturas de funcionamiento seguras.

**Nunca utilice gasolina o líquidos similares para encender o “reanimar” el fuego.**

**No utilice nunca los siguientes elementos como combustible:**

- Basuras caseras
- Leña pintada o impregnada (muy tóxica)
- Tableros de contrachapado
- Leña de deshecho
- Productos plásticos u otro tipo de desperdicios

**Nota: Peligro de sobrecalentamiento: La estufa no se debe utilizar nunca de manera que se produzca un sobrecalentamiento.**

Se dice que se produce un sobrecalentamiento cuando se coloca una cantidad excesiva de leña en la estufa o se deja completamente abierto el respiradero de tiro.

*El tiro de la chimenea nunca debe superar los 2,5 mm H<sub>2</sub>O (25 Pa) durante el uso de la estufa.*

Un signo inequívoco de sobrecalentamiento es cuando partes de la estufa se ponen incandescentes. Cuando ocurra esto, reduzca inmediatamente la abertura del respiradero de tiro. Mantenimiento.

## Limpieza del cristal

La ceniza acumulada en la superficie interior del cristal se debe limpiar periódicamente. La cantidad de hollín que se deposita en el cristal depende del nivel de tiro o de la regulación del control de aire superior.

**¡Un buen consejo!** Durante la limpieza general, utilice algún tipo de papel de cocina, humedézcalo con agua caliente e introdúzcalo en la ceniza. Frote el cristal con el papel y comprobará cómo desaparece la mayoría del hollín. Lave el cristal con agua limpia y séquelo completamente antes de encender de nuevo la estufa. Si es necesario limpiar el cristal a fondo, recomendamos el uso de algún producto para limpiar cristales.

## Eliminación de la ceniza

Jøtul F 3 está equipado con un bandeja de ceniza exterior, que facilita la tarea de eliminar las cenizas. Utilice el mango multiusos y abra la puerta de cenizas en sentido antihorario. Transfiera las cenizas a la bandeja con una pala o herramienta similar. Inserte el pasador del mango en el receptáculo de la bandeja de cenizas y deslícelo cuidadosamente desde la estufa.

# ESPAÑOL

Las cenizas deben colocarse en un contenedor metálico con una tapa hermética.

Evite que la bandeja rebose y que se acumule ceniza en la parte inferior de la estufa. A propósito, la ceniza es un excelente fertilizante.

## Limpieza y eliminación del hollín

Al menos una vez al año se debe realizar una comprobación de mantenimiento rutinaria. El momento adecuado para hacerlo es durante la limpieza de la chimenea y del conector.

Al utilizar la estufa, el hollín se puede depositar en las paredes laterales y en la tubería del conducto de aire. El hollín es muy aislante y reduce el nivel de calor de la estufa. Productos de limpieza que se pueden adquirir en su concesionario Jøtul.

Si se desea impedir la acumulación de creosota o la condensación de agua, debe incrementar regularmente el calor para secar los depósitos.

## Control de la estufa

La manera más fácil de limpiar el ángulo del conducto de humos es destornillar la parte superior de las placas laterales y extraer la placa superior. Si la estufa está conectada a la parte superior, debe limpiarse a través de la puerta.

Jøtul le recomienda examinar meticulosamente la estufa después de la limpieza. Compruebe las juntas de la puerta y del cristal, sustitúyalas si están sueltas o producen fugas.

## Mantenimiento externo

En ocasiones, los productos pintados pueden cambiar de color después de varios años de uso. Las partículas sueltas se deben cepillar antes de aplicar pintura nueva.

Los productos esmaltados sólo deben limpiarse con un paño seco. No utilice jabón ni agua. Ocasionalmente, las manchas se pueden limpiar con productos de limpieza.

## Longitud, calidad y cantidad de la leña

La longitud máxima de los troncos de leña no excederá los **40 cm**. Los troncos deben disponerse paralelos a la parte posterior de la estufa. Jøtul F 3 necesita una energía térmica una capacidad nominal de **6 kW**. De acuerdo con los cálculos, la energía térmica máxima consume 2,4 kg de leña de calidad por hora.

## Definición de Jøtul de leña de calidad

La leña de buena calidad debe estar seca, de modo que el contenido de agua oscile entre el 20 y el 25% aproximadamente. Para conseguirlo, debe cortarse al final del invierno o al principio de la primavera y secarse al aire libre durante el verano. En el otoño los leños se deben llevar al interior para utilizarlos durante el invierno siguiente. Por leña de calidad, entendemos la mayoría de los tipos de madera más conocidos, como el haya, el roble y el abedul. La masa de energía de un kilo de leña varía muy poco. No obstante, el peso neto de los diferentes tipos de leña varía considerablemente; por ejemplo, el peso de una cierta cantidad de abedul producirá menos kw/h que la misma cantidad de haya. La masa de energía de un kilo de leña de calidad es de **3,8 kw/h** aproximadamente. 1 kg de leña absolutamente seca produce alrededor de 5 kw/h y la leña con una humedad del 60% sólo genera 1,5 kw/h aproximadamente.

## Servicio

Sustitución de la cámara de aire y las placas quemadas. A menudo las placas difusoras o los quemadores deben reemplazarse después de varios años de uso. La manera en que se ha utilizado la estufa determina si se deben cambiar y con qué frecuencia.

## Sustitución de la cámara de aire

Extraiga la puerta para evitar daños en el cristal o el esmalte.

## En caso de que exista una conexión lateral o trasera, siga el siguiente procedimiento:

Desconecte la placa superior de Jøtul F 3. Dicha placa está conectada a las placas laterales con dos tornillos con reborde (uno a cada lado). Véase la **figura 3**. Extráigalos con la llave Allen que se adjunta con la estufa.

Saque dos de las sujecciones situadas en la parte superior de la pantalla térmica, en la parte posterior. Entonces podrá utilizar un destornillador para intentar mantener en su sitio el tornillo allí situado. Saque las tuercas situadas debajo de la cámara de aire, en el borde posterior (hacia la pared posterior), una a cada lado. En la parte frontal, la cámara de aire se sujeta a los quemadores por medio de los tornillos. Si se aflojan dichos tornillos, la cámara de aire podrá extraerse desde arriba.

## **En caso de que exista una conexión superior, siga el siguiente procedimiento:**

Levante la moldura de ceniza (el tope de los troncos). La cámara de aire se puede sacar con la mano a través de la abertura de la puerta, mientras, al mismo tiempo se tira de uno de los quemadores laterales, para extraerla. La cámara de aire ya puede bajarse diagonalmente y girarse a través de la abertura de la puerta.

## **Montaje de una cámara de aire nueva**

Siga el mismo procedimiento, pero en orden inverso.

## **Cambiar los quemadores/placa base interior**

Siga el mismo procedimiento que se especifica en la sección: **Cambiar la cámara de aire.**

Es posible extraer y reemplazar las piezas defectuosas una vez que todas las piezas se han aflojado todo. En primer lugar, extraiga los quemadores laterales, a continuación el quemador posterior. Finalmente, saque la placa base interior. Si las piezas se atascan de alguna manera, utilice un destornillador largo o algo similar para liberarlas. Durante el montaje debe seguir el mismo procedimiento, pero en orden inverso.

### **Aviso importante!**

Asegúrese de que la capa de aislamiento situada detrás de los quemadores y todas las juntas están intactas antes de llevar a cabo el montaje. También puede ser necesario cambiar algunos tornillos y tuercas.

## **Anillo decorativo**

Cuando se retira la cubierta de la placa superior, queda una pequeña abertura entre la salida de humos y el tubo de humos que puede taparse con un anillo decorativo. El anillo puede suministrarse en los colores de la chimenea.

# DEUTSCH

## Inhaltsverzeichnis

### Dokumentation/gesetzliche Bestimmungen

Bauarten von Kaminöfen .....	30
Produktinformation Jøtul F 3 .....	31
Sicherheitsbestimmungen .....	31
Feuerverhütende Maßnahmen .....	31

### Installation des Jøtul F 3

Schornsteinanschluß/Wahl der Rohranschlusstelle .....	31
Anschluß an den Schornstein .....	32

### Gebrauchsanweisung

Erstbefuerung und täglicher Gebrauch .....	32
Tips zum täglichen Gebrauch .....	32
Heizen in der Übergangszeit .....	33

### Pflege

Reinigung des Sichtfensters .....	33
Entleerung der Asche .....	33
Reinigung und Russentfernung .....	33
Reinigung des Rauchrohrs bis zum Schornstein .....	33
Inspektion des Ofens .....	33
Pflege der Oberflächen .....	33
Länge, Menge und Qualität des Brennholzes .....	34
Jøtuls Definition von Qualitätsbrennholz .....	34

### Wartung

Auswechseln der Luftkammer .....	34
Arbeitsvorgang bei seiten-/ rückwandmontiertem Rauchrohr .....	34
Arbeitsvorgang bei kopfmontiertem Rauchrohr .....	34
Einbau einer neuen Luftkammer .....	34
Auswechseln von Brennerplatten/ Feuerboden .....	34

### Zusatzrüstung

Funkenfänger .....	34
Farblich passende Bodenschutzplatten .....	34
Dekorativer Ring .....	34
Der Türmechanismus .....	35

## Dokumentation/ gesetzliche Bestimmungen

Der Jøtul F 3 ist ein sauber brennender Kaminofen und ist nach DIN 18891 Bauart 1.

### Bauarten von Kaminöfen

DIN 18891 unterscheidet Kaminöfen der Bauart 1 und 2. Kaminöfen der Bauart 1 haben eine selbstschliessende Feuerraumtür und dürfen an einen mehrfach belegten Schornstein angeschlossen werden. Aus Sicherheitsgründen muß die Feuerraumtür mit Ausnahme der Bedienung stets geschlossen sein. Kaminöfen der Bauart 1 dürfen ständig betrieben werden.

Kaminöfen der Bauart 2 müssen an einen eigenen Schornstein angeschlossen werden. Der Betrieb mit offenem Feuerraum ist nur unter Aufsicht statthaft.

**Die Aufstellung muß gemäß den behördlichen Auflagen und Bestimmungen der jeweiligen Länder erfolgen. Bevor Sie mit dem Aufstellen des offenen Kaminofens beginnen, muß unbedingt die Genehmigung der örtlichen Baubehörde vorliegen. Ohne Genehmigung sollten Sie nicht mit dem Einbau beginnen.**

**Sprechen Sie vor dem Einbau mit ihrem zuständigen Bezirks - Schornsteinfegermeister. Er wird Sie über die baurechtlichen Vorschriften informieren, und die Abnahme durchführen**

**Vorsicht!** Stellen Sie eine ausreichende Belüftung des Raumes sicher, in dem der Ofen aufgestellt werden soll. **Eine unzureichende Belüftung verursacht die Entstehung gefährliche Rauchgase im Raum, welche zu Schläfrigkeit, Übelkeit und Krankheit führen können und extrem gefährlich ist.**

Es muß sichergestellt sein, daß der Schornstein den für den Ofen erforderlichen Abmessungen genügt und die Anschlußelemente dicht mit dem Schornstein abschließen und ordnungsgemäß funktionieren. In abgeschlossene Räume eindringende Abluftgase stellen ein ernst zunehmendes Gesundheitsrisiko dar.

Anleitungen für Montage bzw. Aufstellung und zum Betrieb des Kaminofens sind dem Produkt beige packt. Das Gerät darf nur dann in Betrieb genommen werden, wenn es geprüft und als betriebsbereit genehmigt wurde.

Das Typenschild (Geräteschild) ist an das Hitzeschild angeklebt. Es besteht aus wärmebeständigem Material. Auf dem Typenschild sind folgende Angaben aufgelistet: Hersteller und Adresse, Typennummer, Herstellnummer, Nennwärmeleistung, Registriernummer, DIN-Norm-Nummer, Bauart und Sicherheitsabstände. Neben dem Typenschild befindet sich das Überwachungszeichen (Ü-Zeichen).

## Produktinformation Jøtul F 3:

Material:	Gußeisen
Oberflächenfinish:	Email oder Ofenlackfarbe
Brennstoff:	Holz
Max. Scheitenlänge:	40 cm
Zugsystem:	Oberer Lufteinzug und Entfachungsbelüftung
Verbrennungssystem:	Luftkammer für sekundäre Verbrennung
Rauchrohranschluß:	Oben, hinten und seitlich* (*edelweiße Ausführung: nur hinten)
Rauchrohrdurchmesser:	150 mm
Gewicht, ca.:	124 kg
Zusatzrüstung:	Funkenfänger, Emaillierte Bodenschutzplatte, blauschwarz, edelweiß oder seegrün
Strahlungsschutzbleche:	Dreifach an Geräterückwand doppelt unter Aschekasten.
Brandmauer etc.:	Siehe <b>Abb. 1</b>

## Sicherheitsbestimmungen

**Anforderungen an die Brandschutzplatte:** Sofern der Ofen auf einem Boden aus entflammbarem Material aufgestellt werden soll, muß der gesamte Bodenbereich unter sowie ca. **500 mm vor dem Ofen** mit einer Brandschutzplatte aus nicht entflammbarem Material ausgelegt sein. Die Brandschutzplatte muß sich seitlich min. **300 mm** über die Feuerraumöffnung erstrecken. Der Ofen ist so isoliert, daß zwischen Brandschutzplatte und entflammbarem Fußboden kein Isoliermaterial erforderlich ist.

**Abstand zwischen Kaminofen und brennbarer Wand bzw. temperaturempfindlichen Teilen:**

**200 mm** zur Rückwand

**600 mm** zur Seitwand

**800 mm** im Strahlungsbereich

Siehe Seite 42.

## Feuerverhütende Maßnahmen

**Jeglicher Umgang mit Feuerstellen kann eine gewisse Gefahr verkörpern.**

Beachten Sie deshalb unbedingt folgende Anweisungen:

- Beim Heizen mit offener Ofentür immer einen Funkenfänger benutzen.
- Möbel oder andere brennbare Materialien dürfen sich nicht in unmittelbarer Ofennähe befinden. Der Abstand vom Ofen soll mindestens 800 mm betragen.
- Das Feuer ganz niederbrennen lassen. Unter normalen Umständen nie mit Wasser löschen, weil es dem Ofen schaden kann.
- Ein Ofen in Betrieb ist sehr heiß. Berührung kann zu Hautverbrennungen führen.
- Asche sorgsam im Freien aufbewahren oder nur dort entleeren, wo keine Feuergefahr besteht. Gegebenenfalls örtliche Vorschriften beachten!
- Für eine Feuerstelle soll immer ein feuerfester Behälter

mit Deckel zur Aufbewahrung von Asche und Ruß bereitstehen. Der Heizabfall soll darin mindestens eine Woche lang aufbewahrt werden, um sicherzustellen, daß jegliche Glut erloschen ist. Muß der Behälter vorher geleert werden, mischen Sie den Inhalt mit reichlich Wasser kräftig durch.

- Asche eignet sich übrigens vorzüglich zum Düngen von Rosen und anderen Gewächsen.
- Keine brennbaren/temperaturempfindlichen Materialien unter dem Gerät lagern.

## Installation des Jøtul F 3

**Vor der Installation bitte überprüfen, daß der Ofen keine Beschädigungen aufweist.**

**Der Ofen ist schwer! Beschaffen Sie sich Hilfe für das Montieren und Aufstellen.**

1. Nach dem Auspacken des Ofens – Entnehmen Sie die beige packten Teile (**Abb. 2**). Bei diesen Teilen handelt es sich um eine Aschenlippe, einen Türgriff zusammen mit einem losen Hebel und einer Plastiktüte mit Schrauben für den Zusammenbau.
2. Montieren Sie der selbstschlissenden Türmechanismus. (Siehe die Anweisung die an dem Mechanismus gelegt ist. Siehe auch die Seite 34.)
3. Ofendeckel abnehmen. Diese ist mit zwei Vierkantschrauben an den Seitenplatten befestigt. Auf diese Weise läßt sich der Ofen leichter bewegen.
4. Aschenlippe an der Front unter der Tür anhängen.
5. Türknauf an den Türriegel schrauben.

## Schornsteinanschluß/Wahl der Rohranschlußstelle

Stellen Sie den Kaminofen probeweise auf, um die korrekte Position an der Brandmauer im Verhältnis zum Schornstein zu gewährleisten (siehe Brandmauerabmessungen **Abb. 1**), und markieren Sie die Mauerdurchbruchstelle für das Rauchrohr (evt. schwach ansteigende Rohrlage zum Schornstein hin berücksichtigen). Der Jøtul F 3 ist an der Rückseite mit einem Hitzeschirm (dreifach Konvektionsplatten) versehen und hat herausschlagbare Rauchauslaßstellen hinten, an beiden Seiten und oben.

**Beim Jøtul F 3 edelweiß kann das Rauchrohr nur an der Rückwand angeschlossen werden.** Deshalb ist hier die entsprechende Rohranschlußstelle bereits offen.

Sonst schneiden Sie für die Rückwandmontage zuerst die Abdeckplatten aus den drei Hitzeschirmplatten, und dann schlagen Sie mit einem Kugelhammer o.ä. kräftig auf die Mitte der vorgestanzten Öffnung für das Rauchrohr. (**Abb. 5**).

Bei der Rückwandmontage entfernen Sie die Abdeckung von außen, bei der Seitenmontage von innen (**Abb. 5**).

# DEUTSCH

Um die Kopfplatte zu montieren, müssen Sie die Abdeckung abschrauben. Entfernen Sie die Schraube aus der Querstange und nehmen Sie den Deckel der Rohrleitung ab.

Kleben Sie die mitgelieferte Dichtschnur in die Öffnung und setzen Sie anschliessend den mitgelieferten Rohrstutzen ein. Jetzt können Sie den Kaminofen mit einem Rauchrohr  $\varnothing$  150 mm an den Schornstein anschliessen.

## Anschluß an den Schornstein

Bohren Sie ein Loch für das Rauchrohr. Halten Sie einen Mindestabstand von **100 mm** zwischen Ofen und Brandmauer/Schornstein. Der Abstand zu brennbaren/temperaturempfindlichen Bauteilen muß mindestens **200 mm** betragen. Im Umkreis vom **200 mm** zum Schornsteinanschluß dürfen sich keine brennbaren/temperaturempfindlichen Bauteile/Materialien befinden. Verwenden Sie bei der Montage stets eine Schornsteinmuffe. Bei Fertigbau-Schornsteinen sind Materialempfehlungen sowie Montage- und Gebrauchsanweisungen des Herstellers/Lieferanten genau zu befolgen. Halten Sie die vorgeschriebene Trockendauer für Mörtel/Ofenkitt vor Inbetriebnahme des Ofens ein. Das Rauchrohr darf nicht zum Schornstein hin abneigen. Es ist mindestens waagrecht oder am besten um einige Millimeter nach oben auszurichten.

### Ein fachgerechter, dichter Anschluß ist äußerst wichtig für die Funktion des Kaminofens.

Nach der Montage schrauben Sie die Kopfplatte sorgfältig mit den Setzschrauben an ihren Platz zurück. Ihr Jøtulhändler oder Ihr örtlicher Schornsteinfeger kann Ihnen bei Bedarf mit Ratschlägen zur Installation weiterhelfen.

Falls das Rauchrohr später an anderer Seite montiert werden soll, sind Abdeckplatten zum Verschließen der früheren Anschlußstellen lieferbar.

## Gebrauchsanweisung

### Erstbefuerung und täglicher Gebrauch

Der Jøtul F 3 ist ein sauberbrennender Kaminofen. Schädliche Gase und Partikel werden anhand einer Luftkammer in einem sekundären Verbrennungsvorgang vernichtet. Ein sachgemäßer Umgang mit der Ofeninstallation ist äußerst wichtig.

Der Jøtul F 3 hat folgende Bedienelemente:

1. Luftventil (Tür) **Abb. 2 A**
2. Zugventil (oben) **Abb. 2 B**
3. Aschentür/Aschenkasten **Abb. 2 C**

Erstmaliges Anfeuern: Öffnen Sie das Luftventil an der Tür maximal, indem Sie es ganz nach rechts schieben (**Abb. 2 A**). Öffnen Sie anschließend das Zugventil bis ganz nach rechts (**Abb. 2 B**). Beginnen Sie mit einem kleinen Feuer aus Zeitungspapier, Spänen o.ä. und wenig Brennholz. Legen Sie langsam mehr Brennholz nach und lassen Sie das Feuer etwa 2 Stunden kräftig brennen.

### Hinweis: Geruch und Kondenswasser beim ersten Anheizen

*Lackierte Öfen:* Beim allerersten Anheizen können unangenehm riechende Gase freigesetzt werden. Sie sind zwar nicht giftig, aber man sollte den Raum trotzdem gut durchlüften. Feuern Sie so lange bei starkem Zug weiter, bis alle Gase verbrannt sind und kein Rauch oder Geruch mehr wahrzunehmen ist.

*Emaillierte Öfen:* Die ersten paar Male kann sich etwas Kondenswasser an der Oberfläche des Ofens bilden. Wischen Sie es umgehend weg, damit es keine Flecken hinterläßt, wenn die Oberfläche wärmer wird.

## Tips zum täglichen Gebrauch

Verwenden Sie Zeitungspapier und dünne Holzstäbe o.ä. zum Feueranmachen. Legen Sie ein mittelgroßes Holzsplit auf jede Seite des Rostes und dazwischen etwas zerknittertes Zeitungspapier oder Birkenrinde. Füllen Sie mit ein wenig Anzündholz, Reisig o.ä. auf und zünden Sie an. Später legen Sie max. 2-3 Scheiten (ca. 2 kg) pro Aufgabe auf.

Schließen Sie das Luftventil (**Abb. 2 A**), wenn das Holz gut brennt, und kontrollieren Sie ob die sekundäre Verbrennung wirkt. Sie erkennen es an den gelben Stichflammen an der Wölbung (Luftkammer). Regulieren Sie die Verbrennung mit dem Zugventil (**Abb. 2 B**) (Die Stellung in der Mitte), daß die gewünschte Wärmeabgabe erzielt wird. Entleeren Sie die Asche nach Bedarf. Lassen Sie nie so viel Asche anfallen, daß sie über den Feuerrost ragt.

Verwenden Sie ausschließlich trockenes Scheitholz und Holzbriketts nach DIN 51731. Größenklasse HP 2.

### Heizen Sie auf keinen Fall mit z.B. folgenden Materialien:

- Hausmüll, Plastikbeutel o.ä.
- Lackiertes/gestrichenes oder imprägniertes Holz (hochgiftig!)
- Furnier/Spanplatten

*Sie belasten die Umwelt und beschädigen Ihren Ofen und Schornstein.*

**Hinweis: Verwenden Sie zum Feueranmachen auf keinen Fall Benzin oder andere brennbare Flüssigkeiten. Sie selbst und Ihr Ofen könnten zu Schaden kommen!**

*Hinweis! Überhitzungsgefahr: Der Ofen darf auf keinen Fall in einer Weise betrieben werden, die zu einer Überhitzung führt.*



Eine Überhitzung liegt immer dann vor, wenn der Ofen mit Brennholz überladen wird und/oder die Luftzufuhröffnung vollständig geöffnet bleibt.

*Der Luftzug am Schornstein darf während des Ofenbetriebs 2,5 mm H<sub>2</sub>O (25 Pa) nicht übersteigen.*

Ein sicheres Anzeichen für eine Überhitzung ist es, wenn Teile des Ofens bereits rot glühen. In diesem Fall müssen Sie sofort die Luftklappenöffnung reduzieren.

## Heizen in der Übergangszeit

In der Übergangszeit, d.h. bei höheren Außentemperaturen, kann es bei plötzlichem Temperaturanstieg zu Störungen des Schornsteinzuges kommen, so daß die heizgase nicht vollständig abgezogen werden. Die Feuerstätte ist dann mit geringeren Brennstoffmengen zu befüllen und bei grösserer Stellung des Primärluftschiebers-reglers so zu betreiben, daß der vorhandene Brennstoff schneller (mit Flammenentwicklung) abbrennt und dadurch der Schornsteinzug stabilisiert wird. Zur Vermeidung von Widerständen im Glutbett sollte die Asche öfter vorsichtig abgeschürt werden.

## Pflege

### Reinigung des Sichtfensters

Das Zugsystem des Jøtul F 3 bezweckt erhöhten Verbrennungseffekt und verminderten Rußbelag am Sichtfenster. Die oben eingesaugte Luft überspült die Innenseite des Fensters von oben nach unten. Trotzdem setzt sich mit der Zeit etwas Ruß am Glas an. Die Menge hängt von den örtlichen Zugverhältnissen und der Luftzugregulierung ab. Der größte Teil des Rußes wird normalerweise verbrannt, wenn kräftig gefeuert und das Zugventil maximal geöffnet wird.

**Reinigungstips:** Zum gewöhnlichen Säubern putzen Sie das Glas mit Küchenpapier, das Sie zuerst in heißem Wasser angefeuchtet und dann in Asche aus der Brennkammer getaucht haben. Anschließend spülen Sie das Glas mit reinem Wasser ab. Zur gründlichen Entfernung von hartnäckigem Rußbelag empfehlen wir einen Spezialmittel (Gebrauchsanweisung auf dem Etikett beachten!).

### Entleerung der Asche

Die Aschehandhabung beim Jøtul F 3 ist problemlos. Die Asche wird einfach durch den Bodenrost in den Aschenkasten unter der Feuerstelle geschabt. Überführen Sie die Asche mit einer Schaufel oder mit einem ähnlichen Werkzeug in den Aschenkasten. Stecken Sie den Stift auf dem Handgriff in die Buchse des Aschenkastens und

schieben Sie ihn vorsichtig vom Ofen weg. Asche sollte in einen Metall-behälter mit einem dicht schließenden Deckel gefüllt werden.

## Reinigung und Russentfernung

An den Warmeflächen innen im Ofens und im Rauchrohr können sich beim Heizen Rußablagerungen ansetzen. Ruß wirkt isolierend und kann deshalb den Heizeffekt des Ofens erheblich verringern. Wenn sich beim Heizen Rußansatz bildet, helfen Sie dem Problem am besten mit einem Entrüßer ab.

Um der Holzteer- und Kondenswasserbildung in Ofen, Rauchrohr und Schornstein entgegenzuwirken, heizen Sie regelmäßig kräftig durch, damit Teer und Wasser austrocknen. Darüberhinaus ist eine gründliche jährliche Reinigung erforderlich, um die maximale Wärmeleistung des Ofens zu gewährleisten. Erledigen Sie Ofenreinigen und Rauchrohrfegen am besten in Verbindung mit dem Schornsteinfegertermin.

## Reinigung des Rauchrohrs bis zum Schornstein

Der einfachste Weg für die Reinigung eines Abzugsrohres ist das Lösen der Schrauben an der Oberseite der Seitenplatten und das Entfernen der Deckelplatte. Wenn der Abzug des Ofens oben ist, muß das Abzugsrohr durch die Tür gereinigt werden.

## Inspektion des Ofens

Jøtul empfiehlt, daß Sie den Ofen nach dem Reinigen/Fegen selbst gründlich inspizieren. Untersuchen Sie alle sichtbaren Oberflächen auf Risse. Überprüfen Sie alle Zusammenfügungen auf ihre Dichtheit und kontrollieren Sie die Tür- und Kopfplattendichtungen auf korrekten Sitz. Deformierte und verschlossene Dichtungen müssen ausgewechselt werden.

Reinigen Sie die Dichtungsritze sorgfältig, tragen Sie Spezialkleber auf (bei Ihrem Jøtul-Händler erhältlich), drücken Sie die Dichtung fest ein, und die Zusammenfügung ist bald wieder dicht und trocken.

## Pflege der Oberflächen

*Bei lackierten Öfen* kann nach einigen Jahren eine Verfärbung eintreten. Schmirlen Sie die Oberfläche ab und bürsten Sie lose Partikel weg, bevor Sie den Ofen mit Ofenlackfarbe neu streichen.

*Emaillierte Öfen* brauchen Sie lediglich mit einem trockenem Tuch abzuwischen. Verwenden Sie weder Wasser noch Seife. Eventuelle Flecken lassen sich mit einem Herdreinigungsmittel o.ä. entfernen.

# DEUTSCH

## Länge, Menge und Qualität des Brennholzes

Die maximale Scheitel­länge beträgt **40 cm**. Legen Sie das Holz parallel zur Brenn­kammerrückwand ein. Der Jøtul F 3 erzeugt dank seines hohen Wirkungs­grads eine Nennleistung von **6 kW**. Die maximale Wärmeabgabe entspricht einem berechneten Verbrauch von 2,4 kg Qualitätsholz pro Stunde.

Max Aufgabemenge pro Aufgabe: Ca. 2 kg.

## Jøtuls Definition von Qualitätsbrennholz

Qualitätsbrennholz soll bis zu einer Restfeuchtigkeit von etwa 20% getrocknet sein. Um diesen Wert zu erreichen, sollte das Holz spätestens bis Ende des Winters gefällt, in Scheite zersägt/gehackt und luftig aufgestapelt werden. Die Stapel müssen durch Plane o.ä. vor starkem Regen geschützt werden. Im Frühherbst wird das Holz unter Dach gebracht und für die kommende Heizsaison gelagert. Als Qualitätsbrennholz bezeichnen wir bekannte Holzarten wie Buche, Birke und Eiche.

Die Energiemenge von 1 kg Holz schwankt nur wenig, das Eigengewicht der verschiedenen Holzarten dagegen beträchtlich. Das bedeutet, daß z.B. eine bestimmte Menge Birkenholz weniger kWh ergibt als die gleiche Menge Buchenholz. Die Energiemenge von 1 kg Qualitätsbrennholz beträgt etwa 3,8 kWh. 1 kg absolut trockenes Holz (0% Feuchtigkeit) liefert ca. 5 kWh, Holz mit 60% Feuchtigkeit dagegen nur ca. 1,5 kWh. Brennholz wird heute gewöhnlich in Kubikmetern gemessen.

## Wartung

### Auswechseln der Luftkammer

Hängen Sie die Tür aus, um Beschädigungen an Glas und Email zu vermeiden.

#### Arbeitsvorgang bei Seiten-/Rückwandmontiertem Rauchrohr:

Schrauben Sie mit dem mitgelieferten Sechskantschlüssel die Kopfplatte ab, die beim Jøtul 3 mit je einer Setzschraube oben an den Seitenwänden befestigt ist (siehe **Abb. 3**). Schieben Sie das gestanzte Stück oben an den Hitzeschirmplatten zur Seite (**Abb. 4 B**). Man kann jetzt eventuell mit einem Steckschlüssel die Schraube festhalten, die dort sitzt. Schrauben Sie die Muttern unter der Wölbung (**Abb. 7**) an der Hinterkante (gegen die Rückwand) ab, eine auf jeder Seite. An der Vorderkante ist die Luftkammer mit den Brennerplatten an den Seitenwänden verschraubt (**Abb. 8**). Nach dem Aufschrauben läßt sich die Luftkammer von oben herausheben.

#### Arbeitsvorgang bei kopfmontiertem Rauchrohr:

Heben Sie die Aschenleiste (Scheitenstop) heraus. Mit der einen Hand heben Sie durch die Türöffnung die Luftkammer an, während Sie mit der anderen die eine Seitenbrennerplatte umkippen und herausnehmen. Die Luftkammer läßt sich jetzt schräg niedersenken und durch die Türöffnung winden.

### Einbau einer neuen Luftkammer

Befolgen Sie die obigen Anweisungen in umgekehrter Reihenfolge.

### Auswechseln von Brennerplatten/ Feuerboden

Beim Auswechseln von defekten Brennerplatten befolgen Sie zunächst die Anleitung unter **Auswechseln der Luftkammer**, bis alle Teile lose sind. Danach entfernen Sie zuerst die Brennerplatten an den Seiten, dann die hintere und zuletzt den Feuerboden. Wenn die Platten sehr fest sitzen, stemmen Sie sie mit einem langen Schraubenziehers o.ä. los. Das Wiedereinsetzen erfolgt in umgekehrter Reihenfolge.

#### Wichtig:

Überprüfen Sie vor dem Zusammenbau, daß die Isolierung hinter den Platten und alle Dichtungen unbeschädigt und intakt sind. Es kommt vor, daß auch einzelne Schrauben und Muttern ausgetauscht werden müssen.

## Zusatz­ausrüstung

### Farblich passende Bodenschutzplatten

Farblich passende Bodenschutzplatten für den Jøtul 3 sind in blauschwarzem, seegrünem und weißem Email lieferbar. Maße: 632x772x16,5 mm.

Sie dienen in erster Linie der «Verschönerung» auf Fußböden aus nicht brennbaren Baustoffen. Bei Fußböden aus Holz oder mit brennbaren Belägen müssen die Abstände nach den «Richtlinien für die Aufstellung von Feuerstätten» eingehalten werden.

Bitte fragen Sie Ihren Jøtul-Fachhändler oder erkundigen Sie sich beim Bezirksschornsteinfegermeister.

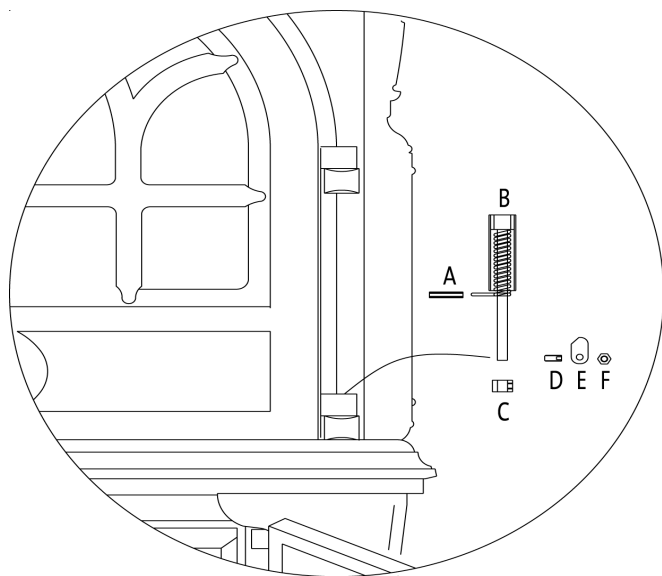
### Dekorativer Ring

Bei Entfernen der Abdeckung in der oberen Platte entsteht eine kleine Öffnung zwischen dem Rauchabzug und dem Abzugsrohr. Die Öffnung kann mit einem dekorativen Ring

abgedeckt werden. Der Ring ist in den Farben des Kamins lieferbar.

## Der Türmechanismus:

Die Montageanleitung ist als Anlage des Mechanismus beigelegt.



# NEDERLANDS

## Inhoud

### Dokumentatie/wettelijke bepalingen

Technische gegevens Jøtul F 3 .....	37
Veiligheidsvoorschriften .....	37
Maatregelen voor de brandveiligheid .....	37

### Installatie van de Jøtul F 3

De schoorsteen aansluiting/keuze van rookgasuitlaat .....	38
Aansluiten van de schoorsteen .....	38

### Gebruiksaanwijzing

Eerste keer stoken en het dagelijks gebruik .....	38
Tips voor het dagelijks gebruik .....	39

### Onderhoud

Het schoonmaken van het venster .....	39
Het legen van de as .....	39
Schoonmaken en roetverwijdering .....	39
Het reinigen van het rookgaskanaal tussen de haard en de schoorsteen .....	39
Inspectie van de haard .....	40
Het onderhoud van de oppervlakte .....	40
De lengte, hoeveelheid en kwaliteit van het brandhout .....	40
Jøtuls definitie van kwaliteits brandhout .....	40

### Groot onderhoud

Vernieuwen van de verbrandingskamer .....	40
Inzetten van een nieuwe naverbrandingskamer .....	40
Het verwisselen van brandplaten/vuurbodems .....	40
Belangrijk .....	40

### Additionele opties

Vonkenscherm .....	41
Gekleurde vloerplaten in dezelfde stijl .....	41
Decoratieve ring .....	41

# Dokumentatie/wettelijke bepalingen

## Algemene informatie

Jøtul F3 is een product met schone verbranding. Dit Jøtul toestel is gekeurd volgens de VHR Beoordelingsrichtlijn. Installatie- en bedieningsvoorschrift zijn bij het product meegeleverd en dienen aangehouden te worden.

Het typeplaatje bevindt zich op het hitteschild en is gemaakt van hittebestendig materiaal. Op het typeplaatje staat de volgende informatie: producent en adres, modelnummer, productienummer, vermogen, registratienummer (na toewijzing).

## Regelgeving en milieu- aspecten

Voordat het toestel geplaatst wordt moet gecontroleerd worden of de opstelplaats en schoorsteen aan de lokaal geldende bouwverordeningen en het Bouwbesluit voldoen. Voorkom overlast naar Uw omgeving; stook niet bij mist of windstil weer. U stookt goed als de rook wit of kleurloos is. Gebruik de juiste brandstof; zie verderop in de instructie.

## Controle voor de installatie

Bij plaatsing dient rekening gehouden te worden met de afstanden tot brandbare vloeren en wanden en het stralingsgebied rondom het toestel; zie verderop in de instructie. Zorg ook voor voldoende ventilatie van de opstellingsruimte; minimale ventilatieopening (vrije doorlaat) van 6,2 x B (belasting toestel in kW) in cm<sup>2</sup> (zie ook Bouwbesluit).

Gebruik als afvoermateriaal Prefab roestvaststalen of keramische kanalen met een Keurmerk volgens KOMO of NEN 6062.

Voor de installatie dient het schoorsteenkanaal gecontroleerd en zonodig schoongemaakt te worden.

Veeg het kanaal 2x per jaar, 1x halverwege en 1x aan het eind van het seizoen.

## Technische gegevens Jøtul F 3:

Materialen:	Gietijzer
Afwerking:	Emaillé of zwart gespot-en uitvoering
Brandstof:	Hout
Houtlengte:	Max. 40 cm
Luchtregeling:	“Top draft” (boven) en “Ignition control” (deur)
Verbrandingssysteem:	Naverbranding van voorverwarmde lucht
Rookgasuitlaat:	150 mm
Optie voor het aansluiten van een ijzeren rookgas kanaal:	Ja
Gewicht:	124 kg.
Additioneleopties:	Vonkencherm, geëmaileerde vloerplaat, blue/black, of zeegroen.
Afmetingen, brandmuur enz.:	Zie <b>afb. 1</b>

## Veiligheidsvoorschriften

Als de haard op een ondergrond van brandbaar materiaal geplaatst moet worden, gelden de volgende voorschriften: Voor de stookopening van haarden voor vaste brandstoffen moeten vloeren van brandbare stoffen geweerd worden.

De vuurvaste ondergrond moet zich minstens **500 mm** voor en **300 mm** zijwaarts voor de stookopening uitstrekken (Afmetingen zie **afb.1**). Een decoratieve vloerplaat van geëmailleerd gietijzer kan als additionele optie geleverd worden.

**Brandmuur:** de brandmuur moet minstens **100 mm** dik zijn van baksteen, beton of gasbeton gemetseld. Andere materialen/constructies met de juiste eigenschappen kunnen ook worden gebruikt, b.v. Jøtul vuurvaste wandbekleding. Let erop dat het gebruik van natuursteen niet is toegelaten!

**De afstand tot de brandmuur:** De afstand tussen de haard en de brandmuur moet minstens **100 mm** zijn. De brandmuur moet zo groot zijn, dat geen enkel gedeelte van de haard of de rookgasuitlaat minder dan **300 mm** van het dichtsbijzijnde brandbare materiaal verwijderd is, zie **afb.1**. Als de haard zonder brandmuur wordt geplaatst, is een minimale afstand van **200/600 mm** noodzakelijk, zie **afb.1**.

**Het plaatsen van de haard in een nisje:** Een vrijstaande haard kan in een nisje geplaatst worden, als deze in de dikte van een brandmuur is gemaakt en er **100 mm** afstand is tussen de buitenkant van de haard en de wand van het nisje en de achterwand beschut is. De hoogte van het nisje moet de max. hoogte van de haard + de diepte van het nisje zijn. De voorkant moet open blijven.

**Niet geïsoleerde rookgas kanalen:** Als een niet geïsoleerd rookgaskanaal door het plafond of een door wand wordt

gelegd, moet er rondom gemetseld of beton gestort worden zodat de oppervlakte van het kanaal zich niet dichter dan **230 mm** van het dichtsbijzijnde brandbare materiaal bevindt. (Voor geïsoleerde rookgaskanalen gelden eventueel andere voorschriften, volg in dat geval de brandtechnische produkt informatie voor dat rookgas kanaal).

## Maatregelen voor de brandveiligheid

**Alle omgang met vuurplaatsen kan een bepaald gevaar inhouden.**

De volgende punten moeten altijd in acht genomen worden:

- Bij stoken met een open deur moet er altijd een vonkenscherm worden gebruikt.
- Meubels en andere brandbare materialen mogen niet in de direkte omgeving van de haard geplaatst worden. De afstand tot de haard moet minstens **800 mm** zijn.
- Laat het vuur helemaal uitbranden. Onder normale omstandigheden niet met water blussen, omdat dat de haard kan beschadigen.
- Een haard waarin gestookt wordt is zeer heet. Aanraken kan huidverbrandingen veroorzaken.
- As moet zorgvuldig buiten worden bewaard, of slechts daar gestort worden waar geen brandgevaar bestaat. In ieder geval de bepalingen van de omgeving in acht nemen!
- Bij een haard moet altijd een vuurvaste asemmer met een deksel voor het opbewaren van as en roet klaarstaan. Het vuurafval moet minstens een week daarin bewaard worden, om zeker te zijn dat alle gloed gedoofd is. Als de emmer eerder geleegd moet worden, moet de inhoud met een ruime hoeveelheid water vermengd worden.
- As is verder uitstekend voor het mesten van rozen en ander gewassen.

## Installatie van de Jøtul F3

**Voor de installatie moet er nagekeken worden of er geen beschadigen aan de haard zijn.**

De haard is groot! Zorg ervoor dat u hulp krijgt bij het monteren en plaatsen.

### Montage van de haard

1. Na het uitpakken de deur aan de scharnieren hangen, en losse onderdelen eruithalen (**Afb. 2**). Meegeleverd worden een aslade, een hendel voor de deur, een losse hendel, en in plastic verpakte schroeven.
2. Schroef de deur los. Verwijder niet het afdichtingskoord dat onder de onderste scharnierpin ligt.
3. Als de bovenplaat eraf wordt gehaald (**afb. 3**), die zit vast met een schroef aan de zijkant, is het gemakkelijker de haard te verplaatsen.

# NEDERLANDS

4. De asvang onmiddellijk aan de voorkant onder de deur ophangen.
5. De knop aan de bedieningsgreep vastschroeven.

## De Schoorsteen aansluiting/keuze van rookgasuitlaat

Plaats de haard om de juiste positie tussen de brandmuur in verhouding tot de schoorsteen te vinden (zie de brandmuur afmetingen **afb. 1**), en teken de doorbraak-plaats voor het rookgaskanaal af (een zwak naar beneden hellend kanaal naar de schoorsteen mag niet voorkomen).

De Jøtul F 3 is aan de achterkant van een warmteplaat voorzien (dubbele convectieplaten) en heeft aan de achterboven- en zijkant rookgasuitlaten die eruit geslagen kunnen worden.

Bij de Jøtul F 3 edelwit kan de rookgasuitlaat alleen aan de achterkant eruit geslagen worden. Daarbij is de aangegeven rookgasuitlaat al geopend.

Voor het monteren van de achterkant snijdt u eerst de afdekplaten uit de twee hitteplaten, en daarna slaat u met een kogelhamer stevig in het midden van de voor gestanste plaat opening voor de rookgasuitlaat (**afb. 5**).

Bij het monteren aan de achterkant verwijdert u het deksel van buitenaf, bij het monteren aan de zijkant van binnenuit (**afb. 5**).

Om het deksel te monteren moet u de bovenplaat er af schroeven (zie monteren van de Jøtul F 3, alinea 3). Verwijder de schroef uit de dwarsstang (**afb. 5**) en neem het deksel van het kanaal af.

Om het afdichting te monteren, moet U de bovenplaat losschroeven. Verwijder U de schroeven en neem de deksel weg.

Schuif het gedeelte van het rookgaskanaal in de opening. Leg het afdichtingssnoer rond het kanaal, schuif het tegen de achter- dwz. de zijwand en vul de voeg tussen het rookgas kanaal en de opening met kachelkit.

## Aansluiten van de schoorsteen

Boor een gat voor het rookgaskanaal. Houdt een minimale afstand van **100 mm** tussen de haard en de brandmuur/schoorsteen. Gebruik bij het monteren altijd een schoorsteen mof. Bij bouw pakket schoorstenen moeten de monterings- en gebruikshandleiding van de producent/leverancier nauwkeurig opgevolgd worden. Houdt u zich ook aan de voorgeschreven droogtijd van de mortel/kachelkit voor het in gebruik nemen van de haard.

Het rookgaskanaal mag, tot de schoorsteen, niet naar beneden afhellen. Het moet minstens waterpas of nog beter een paar milimeter naar boven gericht, aangebracht worden.

**Een vakkundige, dichte aansluiting is uiterst belangrijk voor het functioneren van de haard.**

Zorg altijd voor een bepaalde flexibiliteit van de aansluiting, om scheurtjes, te voorkomen, als het gebouw gaat uitzetten.

Na het monteren moet de bovenplaat nauwkeurig op zijn plaats vastgeschroefd worden.

Uw Jøtul handelaar of de plaatselijke schoorsteenveger kunnen u indien nodig helpen met de voorbereiding van het installeren.

In het geval dat de rookgasuitlaat later aan een andere kant gemonteerd moet worden, kunnen deksels voor het sluiten van de oude rookgasuitlaat optioneel geleverd worden.

# Gebruiksaanwijzing

## Eerste keer stoken en het dagelijks gebruik

De Jøtul F 3 is gebouwd op het "Clean burning" principe. Schadelijke gassen en partikelen worden verbrand in een naverbrandingskamer met voorverwarmde lucht. Een juist gebruik van de haard installatie is bijzonder belangrijk.

De Jøtul F 3 heeft de volgende bedienings elementen:

1. "Ignition control" (deur) - **Afb. 2 A**
2. "Top draft" (boven) - **Afb. 2 B**
3. Asdeur/aslade - **Afb. 2 C**

De eerste keer aanmaken: Zet de "ignition control" in de deur helemaal open, door hem helemaal naar rechts te schuiven (**afb. 2 A**). Open daarna de "top draft" helemaal naar rechts (**afb. 2 B**).

Begin met een klein vuurtje van krantenpapier, spaantjes en een beetje brandhout. Leg voorzichtig wat meer brandhout op het vuurtje en laat het ongeveer 2 uur goed branden.

**Aanwijzing: Rook en condens water bij de eerste keer stoken.**

*Zwart gespoten uitvoering:* Bij de eerste keer stoken kunnen onaangenaam ruikende gassen vrijkomen. Ze zijn absoluut niet giftig, maar men moet de ruimte toch goed doorluchten. Stook ondertussen door met goeie trek, tot alle gas verbrand is en geen rook of lucht meer merkbaar is.

*Geëmailleerde haard:* De eerste keren kan er aan de oppervlakte van de haard wat condensatie voorkomen. Veeg dat gelijk weg, daarmee voorkomt u dat er vlekken achterblijven, als de oppervlakte warmer wordt.

## Tips voor het dagelijks gebruik

Gebruik krantenpapier en dunne stukjes hout om het vuur aan te maken. Leg een niet te groot stuk hout aan weerszijde van het rooster en daartussen samen gekreukeld krantenpapier of berkenschors. Doe er wat aanmaak hout bij, takjes of iets dergelijks, steek het aan en leg er later wat grotere stukken hout op.

Sluit de "ignition control" (**afb. 2 A**), Als het hout goed brandt, en controleer of de naverbranding werkt. Dat herkent u aan de gele steekvlammen in de naverbrandingskamer. Regel deze verbranding met de "ignition control" (**afb. 2 B**) zo dat u de gewenste hitte bereikt. Leeg de as naar behoefte. Laat nooit zoveel as in de haard liggen dat het boven het rooster uitsteekt.

Verbrandt uitsluitend hoogwaardig brandhout! Kwaliteitshout geeft het beste effect en bewaart uw haard.

**U moet in ieder geval nooit met de volgende materialen stoken.**

- Huishoudsafval, plastictassen enz
- Geverfd/gespoten of geïmpregneerd hout (zeer giftig!)
- Meubels/spaanplaten

*Dit kan uw haard beschadigen - en is ongetwijfeld schadelijk voor het milieu!*

**Aanwijzing: Gebruik nooit benzine of andere brandbare vloeistoffen bij het aansteken. U zelf en uw haard kunnen schade oplopen!**

**Opmerking! Waarschuwing voor oververhitting:** voorkom te allen tijde dat de haard oververhit raakt.

Oververhitting treedt op als de haard te veel brandhout bevat en/of de ventilatieopening volledig open is.

*De luchtstroom in de schoorsteen mag nooit groter zijn dan 2,5 mm H<sub>2</sub>O (25 Pa) wanneer de haard in gebruik is.*

Als de haard ergens rood gloeit, betekent dit dat deze oververhit is. Als dat gebeurt, dient u de ventilatieopening onmiddellijk te sluiten.

## Onderhoud

### Het schoonmaken van het venster

Het Top Draft systeem van de Jøtul F 3 bevordert een hoger verbrandingseffect en er blijft minder roet achter op het raampje. De aan de bovenkant binnengezogen lucht blaast langs de binnenkant van de raampjes van boven naar

beneden. Maar toch komt er na verloop van tijd wat roet op de raampjes te zitten. De hoeveelheid is afhankelijk van de plaatselijke luchtstroom verhoudingen en luchtregeling. Het grootste gedeelte van de roet wordt normaal gesproken verbrand, als er krachtig wordt gestookt en de "Ignition control" maximaal geopend wordt.

**Schoonmaak tips:** Voor het gewone schoonmaken kunt u het glas met keukenpapier afvegen, dat eerst in warm water vochtig wordt gemaakt en dan in de as in de haard wordt gedrukt. Daarna spoelt u het glas met schoon water af.

### Het legen van de as

Het verwijderen van de as uit de Jøtul F 3 is probleemloos. De as wordt eenvoudig door het rooster heen in de interne asemmer opgevangen. Open de asdeur met de losse bedieningsgreep, maak de bedieningsgreep aan de asemmer vast en leeg deze in de daarvoor bestemde plaats. Breng de as met behulp van een schep of een soortgelijk stuk gereedschap over in de aslade. Schuif de pin aan de handgreep in de bijbehorende uitsparing van de aslade en trek de aslade voorzichtig uit de haard. U moet de as in een metalen container met een goedsluitende deksel legen.

Laat ook altijd wat as als beschuttende laag op de bodem van de haard liggen. As is overigens een uitstekende meststof.

### Schoonmaken en roetverwijdering

Aan de warmtevlakken in de haard en in het rookgaskanaal kunnen er bij het stoken roetlagen blijven hangen. Roet werkt isolerend en kan ook het hitteeffect van de haard wezenlijk verminderen.

Om houtteer en condenswater te voorkomen, moet u regelmatig de haard goed stoken, daardoor drogen teer en water op. Bovendien is een jaarlijkse grondige reiniging nodig, om het maximale warmte effect van de haard te bewaren. Het beste is om het reinigen van de haard en het vegen van het rookgaskanaal gelijktijdig te doen als de schoorsteen veger komt.

### Het reinigen van het rookgaskanaal tussen de haard en de schoorsteen

De toegang tot het rookgaskanaal bij achterwand- en zijwaarts gemonteerde rookgaskanalen is eenvoudig, als u de schroef aan de bovenkant van de zijwand losmaakt en de bovenplaat eraf haalt (**afb. 3**). Boven op gemonteerde rookgaskanalen moeten via de deur van de haard worden geveegd.

# NEDERLANDS

## Inspectie van de haard

Jøtul raad u aan de haard na het reinigen/vegen grondig na te kijken. Onderzoek alle zichtbare vlakken op scheurtjes. Kijk alle naden na of ze dicht zijn en controleer de deur en de bovenplaat of de afdichtingen juist zitten. Gedeformeerde en versleten afdichtingen moeten vernieuwd worden.

Maak de gleufjes voor de afdichting zorgvuldig schoon, doe er speciale lijm in (bij de Jøtul handelaar te koop) druk de afdichting goed vast, en de samenvoeging is spoedig weer dicht en droog.

## Het onderhoud van de oppervlakte

Bij zwart gespoten haarden kan na enige jaren een verandering van kleur optreden. Schuur de oppervlakte en borstel losse delen weg, voor dat u de haard met kachelverf opnieuw verft. Geëmailleerde haarden kunt u met een droge doek afvegen. Gebruik nooit water of zeep. Eventuele vlekken kunnen met een kachelreinigings middel verwijderd worden.

## De lengte, hoeveelheid en kwaliteit van het brandhout

De maximale lengte van het houtstuk is **40 cm**. Leg het hout parallel met de achterwand van de verbrandingskamer. De Jøtul F 3 geeft dankzij het grote vermogen een nominaal effect van **6 kW**. Het maximale vermogen vergt een berekend verbruik van 2,4 kg kwaliteits hout per uur.

## Jøtuls definitie van kwaliteits brandhout

Kwaliteitsbrandhout moet tot een restvochtigheid van 20-25 % gedroogd zijn. Om deze waarde te bereiken, moet het hout op zijn laatst aan het einde van de winter gerooid, in stukken gezaagd/gekloofd en luchtig opgestapeld worden. De stapel dient door platen of iets dergelijks tegen de regen beschermd worden. Vroeg in de herfst moet het hout onder dak worden gelegd en voor het komende stook-seizoen opgeborgen worden.

Bekende houtsoorten als beuk, berk en eik worden als kwaliteitshout beschouwd.

De energie hoeveelheid die uit een 1 kg hout verkregen word, verschilt nogal naar verhouding het eigengewicht van de verschillende houtsoorten. Dat betekent, dat b.v. een bepaalde hoeveelheid berkenhout minder kW geeft als een gelijke hoeveelheid beukenhout.

De energiehoeveelheid uit 1 kg kwaliteits brandhout is ongeveer 3,8 kW. 1 Kg absoluut droog hout (0% vochtigheid) geeft ca. 5 kW, hout met 60% vochtigheid daarentegen slechts ca 1,5 kWh. Brandhout word tegenwoordig meestal in kubieke meters gemeten.

## Groot onderhoud

### Vernieuwen van de verbrandingskamer

Neem de deur van de scharnieren, om beschadigingen aan glas en emaille te voorkomen.

#### Arbeidswijze bij zijwaartse of aan de achterkant gemonteerde rookgaskanalen:

Schroef de bovenplaat los met de geleverde zeskants-leutel, bij de Jøtul F 3 is die slechts met een schroef aan de zijwand bevestigd. (Zie **afb. 3**).

Schuif het gestanste gedeelte boven op de hitteplaten opzij (**afb. 4 B**). Men kan eventueel nu de bout die daar zit met een steeksleutel vasthouden. Maak de moer onder de naverbrandingskamer (**afb. 7**) aan de voorkant (tegen de achterwand) los, een aan weerszijde. Aan de voorkant is de naverbrandingskamer met de brandplaat aan de zijkant vastgeschroefd (**afb. 8**). Na het losschroeven kan de luchtkamer naar boven getild worden.

#### Arbeidswijze bij bovenop gemonteerde rookgas-kanalen:

Verwijder het asrooster. Met de ene hand tilt u door de deur opening de naverbrandingskamer open en met de andere hand draait u de zij brandplaat om en tilt die eruit. De naverbrandingskamer kan dan schuin naar beneden worden gehaald en door de deur eruit worden getild.

### Inzetten van een nieuwe naverbrandingskamer

De hierboven beschreven handelwijze moet in de omgekeerde volgorde worden gedaan.

### Het verwisselen van branderplaten/ vuurbodems

Bij het verwisselen van defekte brandplaten volgt u de aanwijzingen onder **vernieuwen van de verbrandingskamer**, omdat alle delen los zijn. Daarna verwijdert u eerst de brandplaten aan weerszijde, dan aan de achterkant en ten slotte de vuurbodem. Als de platen erg vast zitten, wrik ze dan b.v. met een lange schroevendraaier los. Het terug plaatsen geschiedt in de omgekeerde volgorde.

### Belangrijk

Voor het in elkaar zetten dient u controlleren of de isolatie achter de platen en alle samenvoegingen onbeschadigd en in orde zijn. Het komt ook voor dat een bout of een moer vernieuwd moeten worden.



## Additionele opties

### Vonkenscherm - kat. nr. 350166

Als u uw haard als openhaard wilt gebruiken, moet u een vonkenscherm gebruiken. Die wordt met twee haakjes aan de onderkant van de deur bevestigd en met een veer tegen de bovenkant geklemd.

### Gekleurde vloerplaten in dezelfde stijl

Vloerplaten in dezelfde stijl kunnen voor de Jøtul F 3 als geëmailleerd in de kleuren blue/black, zeegroen en wit optioneel geleverd worden. De maten zijn: 632x772x16,5 mm. Ten eerste zijn die berekend om als "sierplaat" te dienen op een vloer van niet brandbaar materiaal. Op vloeren van brandbaar materiaal of met brandbare bekleding moeten de afstanden in de "richtlijnen voor het plaatsen van haarden" aangehouden worden. Vraag uw Jøtul handelaar of de schoorsteenveger uit uw omgeving.

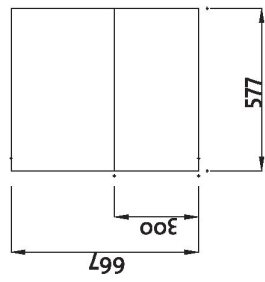
### Decoratieve ring

Wanneer de kap in de bovenste plaat wordt verwijderd, ontstaat er een kleine opening tussen de rookafvoer en de kachelpijp. U kunt deze opening met een decoratieve ring afdekken. Deze ring is in de kleuren van de haard verkrijgbaar.

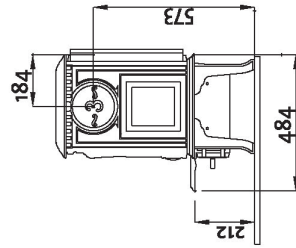
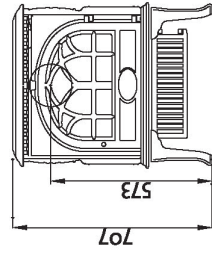
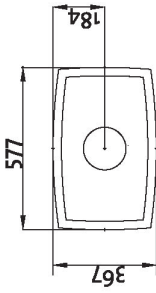
# Jøtul F 3

Fig 1 \* According to Norwegian approval

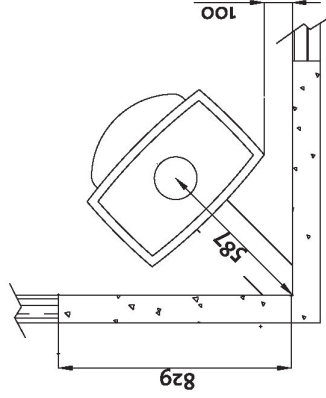
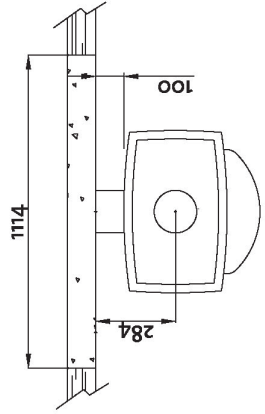
Min. mål gulvplate  
Min. measure floorplate \*



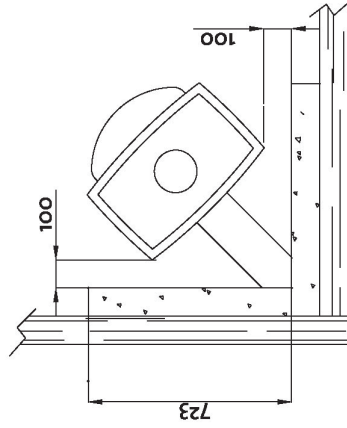
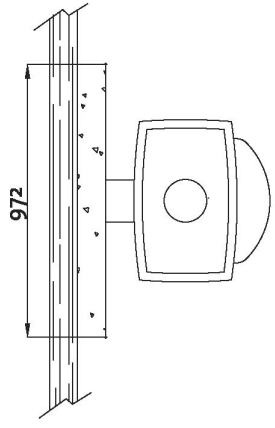
Produkt  
Product



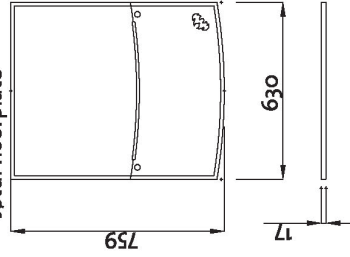
Min. innfelt brannmur.  
Min. integrated brickwall \*



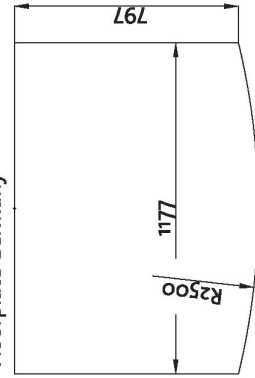
Min. utenpåliggende brannmur.  
Min. external brickwall \*



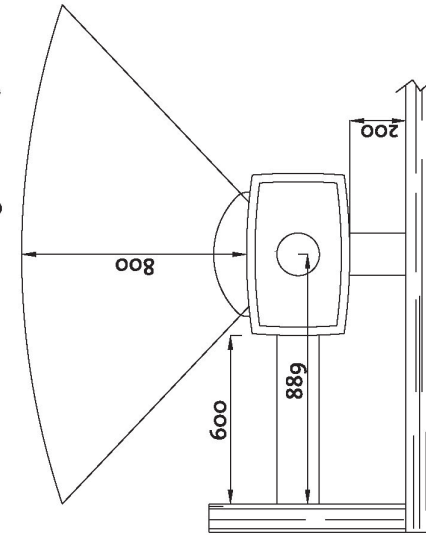
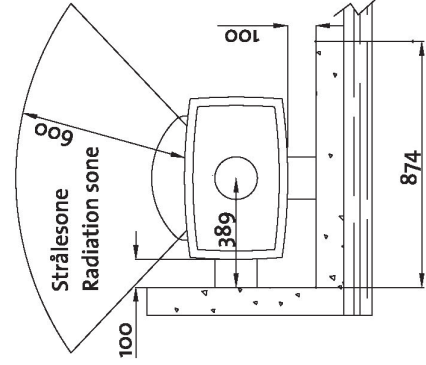
Jøtul gulvplate  
Jøtul floorplate



Gulvplate Tyskland  
Floorplate Germany



Jøtul F3 - Measurements according to DIN 18891



Målene gjelder sortlakkerte produkter. Emaljerte produkter vil være 0,5 % større.  
Dimensions refer to black varnished products. Enamelled products will be 0,5 % larger.

Fig. 2

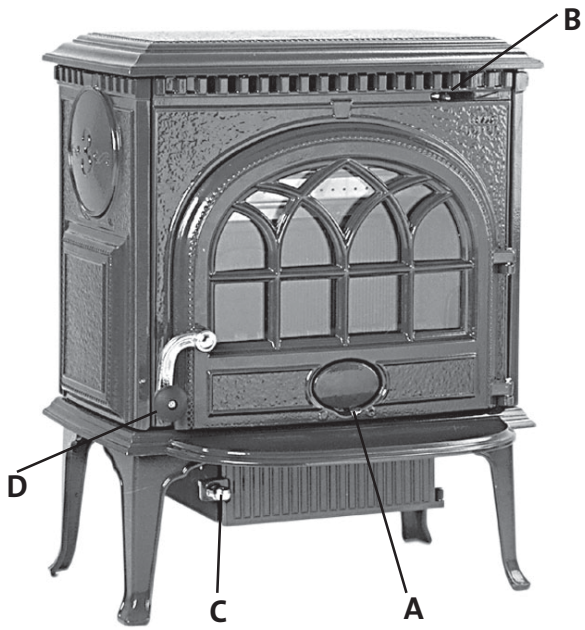


Fig. 5

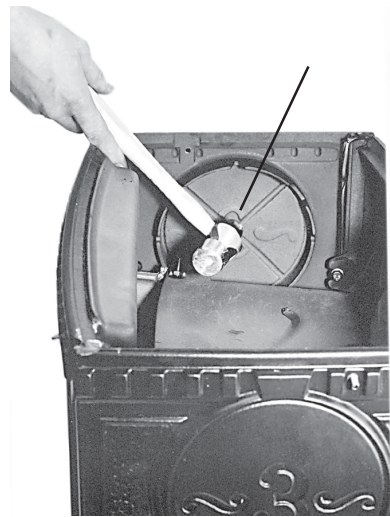


Fig. 6

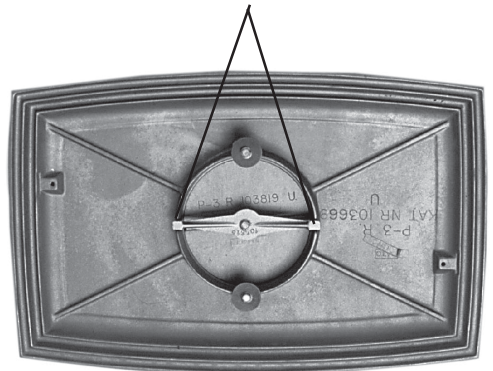


Fig. 3



Fig. 7

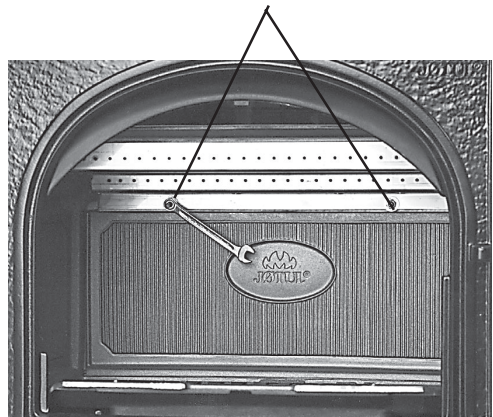


Fig. 4

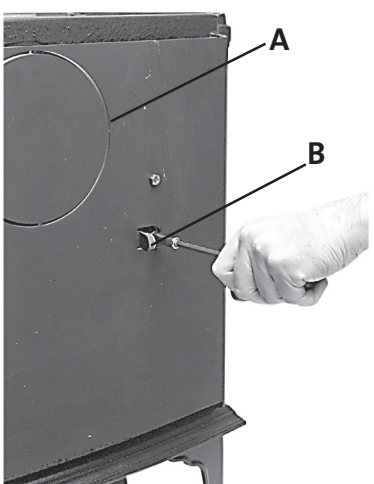
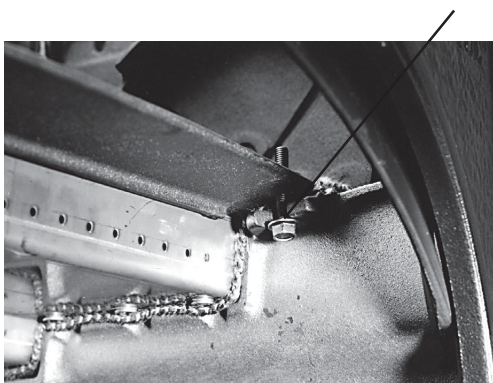


Fig. 8



Cat.no:128753  
Draw.no.4-3421-P04  
Jøtul AS, Feb. 2003

Jøtul arbeider kontinuerlig for om mulig å forbedre sine produkter, og vi forbeholder oss rett til å endre spesifikasjoner, farger og utstyr uten nærmere kunngjøring.

Jøtul bemüht sich ständig um die Verbesserung seiner Produkte, deshalb können Spezifikationen, Farben und Zubehör von den Abbildungen und den Beschreibungen in der Broschüre abweichen.

Jøtul pursue a policy of constant product development. Products supplied may therefore differ in specification, colour and type of accessories from those illustrated and described in the brochure.

Jøtul vise sans cesse à améliorer ses produits. C'est pourquoi, il se réserve le droit de modifier les specifications, couleurs et équipements sans avis préalable.

#### **Kvalitet**

Jøtul AS arbeider etter et kvalitetssikringssystem basert på NS-EN ISO 9001 for utvikling, produksjon og salg av ildsteder. Vår kvalitetspolitikk skal gi kundene den trygghet og kvalitetsopplevelse som Jøtul har stått for siden bedriftens historie startet i 1853.

#### **Qualität**

Jøtul AS hat ein Qualitätssicherungssystem, das sich bei Entwicklung, Produktion und Verkauf von Öfen und Kaminen nach NS-EN ISO 9001 richtet. Diese Qualitätspolitik vermittelt unseren Kunden ein Gefühl von Sicherheit und Qualität, für das Jøtul mit seiner langjährigen Erfahrung seit der Firmengründung im Jahre 1853 steht.

#### **Quality**

Jøtul AS has a quality system that conforms to NS-EN ISO 9001 for product development, manufacturing, and distribution of stoves and fireplaces. This policy gives our customers quality and safety piece of mind as a result of Jøtul's vast experience dating back to when the company first started in 1853.

#### **Qualité**

Le système de contrôle de la qualité de Jøtul AS est conforme à la norme NS-EN ISO 9001 relative à la conception, à la fabrication et à la distribution de poêles, foyers et inserts. Cette politique nous permet d'offrir à nos clients une qualité et une sécurité reposant sur la vaste expérience accumulée par Jøtul depuis sa création en 1853.

Dette ildstedet er kontrollert av:  
Dieses Produkt ist geprüft von:  
This product has been controlled by:  
Ce produit a été contrôlé par :



Jøtul AS,  
P.o. box 1411  
N-1602 Fredrikstad,  
Norway

\_\_\_\_\_ Date: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ Sign: \_\_\_\_\_